

N otatnik

NR 4 (245) KWIECIEŃ 2019

Ś wieradowski

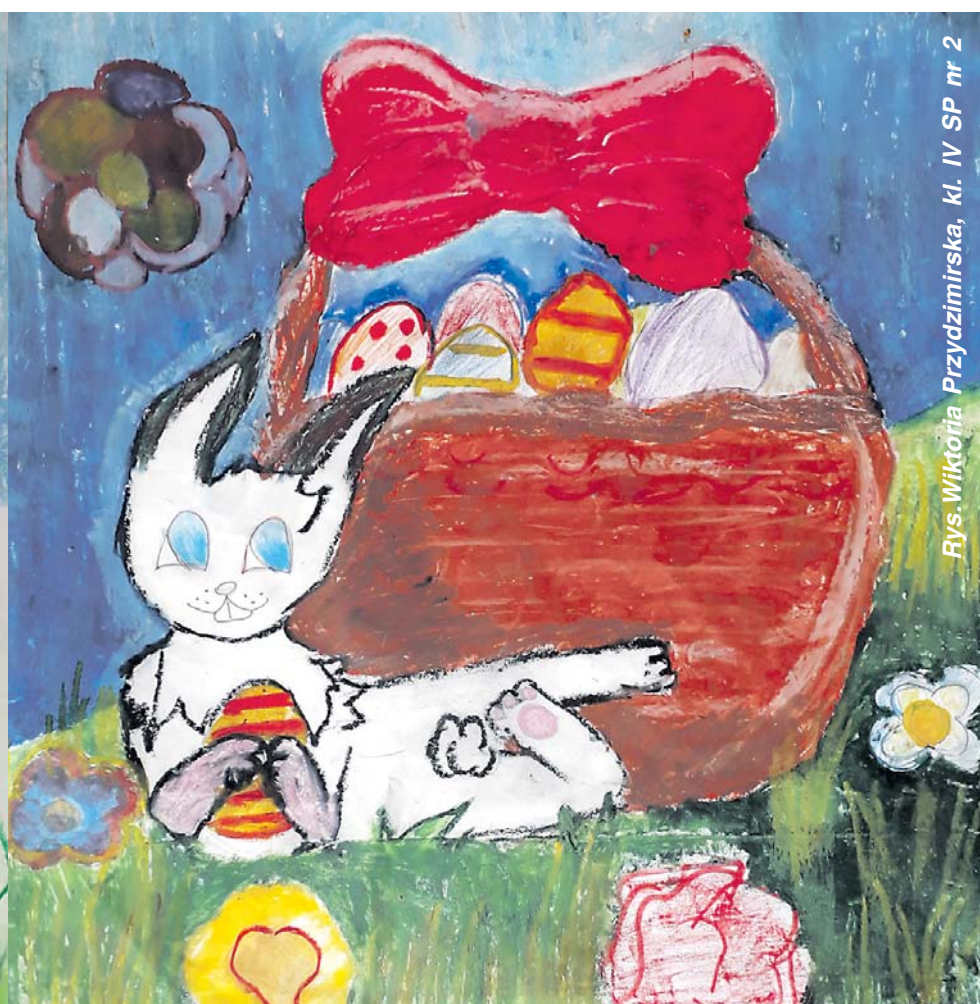

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

ISSN 1732-9612

Rys. Maja Greła, kl. IV SP nr 2

Rys. Wiktoria Przydzimirska, kl. IV SP nr 2

WIELKANOC 2019

Rys. Olga Walczak, kl. V SP nr 2

ALLELUIA!

URZĄD MIASTA

ul. 11 Listopada 35

PARTER

Burmistrz Miasta – **Roland Marciniak**: 75 78-16-119; Sekretariat Burmistrza – **Krystyna Kisiel**: 75 78-16-489, fax 75 78-16-585 - pok. 1d. Skarbnik – **Iwona Kosmala**: 75 78-16-234 - pok. 1a; opłaty za użytkowanie wieczyste, opłata uzdrowskowska - **Katarzyna Barczynsyn**, opłaty za śmieci, windykacja należności – **Katarzyna Jachimowska**, czynsze, opłata za wodę i ścieki – **Katarzyna Kulik-Luczak**: 75 78-16-659 - pok. 1b; podatki i opłaty lokalne - **Anna Leśniak**, wymiar podatku od nieruchomości - **Katarzyna Matelska**, **Beata Korowaj** - 75 78-16-452 - pok. 1c; księgowość budżetowa - **Katarzyna Duda**, księgowość oświaty – **Jowita Worotnicka**, **Marta Rejman-Sergiejszczyk**: 75 78-16-896 - pok. 2. Urząd Stanu Cywilnego, działalność gospodarcza - zastępca kierownika - **Joanna Szczekulska**: 75 78-16-344; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner**: 75 78-16-929 - pok. 1f (obok sekretariatu). Kadry - **Małgorzata Milichiewicz** - 75 78-17-092 - pok. 3.

I PIĘTRO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - pok. nr 10, 11 i 12. Sekretariat: 75 78-16-321.

Klub Integracji Społecznej - pok. nr 16. Radcy prawni - pok. 16B; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - pok. 16F; Związek Sybiraków i Byłych Więźniów Politycznych - pok. 16G

II PIĘTRO

Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Odpadami - kierownik – **Izabela Jurczak**, ochrona środowiska - **Kamila Jednorowska-Męcina**, **Paulina Włodarczyk**, odpady komunalne - **Marcin Rosołek**: 75 78-16-343 - pok. 21a, gospodarka mieszkaniowa - **Władysław Rzeźnik**: 75 78-16-324 - pok. 21b, inwestycje - **Anna Mazurek**, zamówienia publiczne – **Monika Sautycz**: 75 78-16-471 - pok. 21c. Referat Organizacyjny, Gospodarki Miejskiej i Inwestycji - kierownik - **Wojciech Cielecki**, inwestycje i komunikacja miejska - **Mariusz Pysz**, inwestycje - **Monika Hajny-Daszko**: 75 78-16-970 - pok. 21d. Sekretarz – **Eugeniusz Grabas**: 75 78-17-071 - pok. 22. Informatyk - **Tomasz Chmielowiec** - pok. 24b. Oświata – **Jolanta Bobak**: 75 78-17-668. Zagospodarowanie przestrzenne – **Rafał May**: 75 78-17-297 - pok. 24c.

III PIĘTRO

Biuro Rady Miasta, Referat Administracyjny - kierownik – **Diana Timoftiewicz-Żak**: 75 78-17-666 - pok. nr 32.

UM ul. Piłsudskiego 15

Tadeusz Baka – obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe i ochrona przeciwpożarowa: 75 78-16-841 i 75 78-16-155 - pok. 02.

KULTURA I OŚWIATA

Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury, ul. Dworcowa 1, tel. 75 71-36-482, 75 71-36-483, fax 75 78-16-221, e-mail: it@swieradowzdroj.pl oraz kultura@swieradowzdroj.pl

Dyrektor – **Dorota Marek**; kreowanie wydarzeń kulturalnych i promocja Gminy - **Diana Słupska**; główna księgowa - **Ewelina Ostrowska-May**.

Przedszkole Miejskie: 75 78-16-339; Miejski Zespół Szkół: 75 78-16-373, 75 78-16-668; Świetlica środowiskowa UL: 75 78-17-885; Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78-16-379; Świetlica środowiskowa MROWISKO: 75 78-45-712; Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA: 75 78-16-394.

IZERSKA ŁĄKA

Katarzyna Rzechowska
izerskalaka@swieradowzdroj.pl
tel. 75 617 14 42

CZARCI MŁYN

Anna Martnowska-Pietrzyk
czarcimlyn@swieradowzdroj.pl
tel. 75 78 45 325

„Przystanek Zdrojowa”

W Świeradowie otwarta została nowa kawiarnia „Przystanek Zdrojowa” (bo powstała w miejscu dawnego przystanku PKS), która będzie pełna regionalnych produktów ze stale poszerzaną ofertą, zdrowych przekąsek, świeżo wyciskanych soków, koktajli, domowych wypieków, gofrów, tradycyjnych herbat, włoskich czekolad, najlepszej kawy. I oczywiście lodów z serii odżywczo-witalizującej, które powstały z pasji do natury i zdrowia. Z myślą o mieszkańcach Świeradowa w kawiarni organizowane będą ciekawe spotkania, wieczornice, a w weekendy zagrają na żywo miejscowi artyści...

Zapraszamy do tego miejsca, potraktujcie kawiarnię jak swoją!

Zadzwoń (napisz) do radnego! Radni miejscy: **Mirosław Bock** - tel. 603 857 236; **Michał Brutkowski** - tel. 604 976 297; **Janina Czaplinska** - tel. 668 212 350; **Aleksandra Kasprzak** - tel. 602 276 154; **Paweł Lech** - tel. 693 239 263; **Paweł Mikołajczak** - tel. 695 029 761; **Michał Podhorodecki** - tel. 601 467 669; **Kamila Pytlakowska** (k.pytlakowska@swieradowzdroj.pl), **Urszula Romanowicz** - tel. 663 361 388; **Mateusz Szumlak** - tel. 881 346 733; **Ewa Śliwińska** - tel. 667 431 190; **Anna Tkaczyk** - tel. 783 954 936; **Szczepan Wojsa** - tel. 605 334 260; **Marta Wróbel** - tel. 512 798 509; **Urszula Wyszomirska** - tel. 517 673 020.

Radni powiatowi: **Iwona Korzeniowska-Wojsa** - tel. 605 223 540, **Zbigniew Maroń** - tel. 603 080 913,

Nie bójmy się pomagać!

Wśród nas żyją osoby, które często potrzebują naszej pomocy, z różnych względów o niej nie mówią, o nic nie proszą, choć zmagają się z niedostatkiem podstawowych przedmiotów.

Wiemy także, że z drugiej strony są osoby, które chętnie by pomogły i podzieliły się tym, co mają, lub tym, na czym im zbywa, a nie wiedzą, jak i komu mogą coś podarować. Dlatego postanowiliśmy zostać naszym, wspólnym „portalem wymiany” i teraz jeśli Państwo czegoś potrzebują lub chcą czymś się podzielić, prosimy o kontakt:

- na Messengera,
- na dorota@swieradowzdroj.pl,
- lub telefonicznie - 75 71 36 482.

Zgłoszeń można również dokonywać anonimowo. Nie bójmy się pomagać!

Punkty kolportażu NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO

ŚWIERADÓW - Delikatesy CENTRUM (ul. Sienkiewicza), sklep odzieżowy A&J (róg ul. Zdrojowej i Piastowskiej), sklep AGD (ul. Piastowska), hurtownia papierosów (ul. Piastowska), sklep spożywczy (róg ul. Zdrojowej i Sienkiewicza), Biura Turystyczne: **LEOPOLD** oraz **J&G ŻYŁKIEWICZ** (oba na ul. Zdrojowej), kiosk gazetowy (ul. Zdrojowa), pijalnia wody mineralnej (Dom Zdrojowy), sklep LEWIATAN (ul. Górską), stacja paliw ORLEN (ul. 11 Listopada), sklep papirniczy KLEKS (ul. Zdrojowa), sklep przy ul. Chopina, Sklep „Cuda Wianki” w budynku „BIEDRONKI” (ul. 11 Listopada), Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA (ul. M. Skłodowskiej-Curie), autobus komunikacji miejskiej.

ORŁOWICE - sklep motoryzacyjny **Wacława Chwaszcza**.

CZERNIAWA - ul. Sanatoryjna: sklep **Ireny Korty** i biblioteka szkolna w SP nr 2; ul. Rolnicza: **Czarci Młyn** i **Izerska Łąka**.

Od 11 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r. na mocy decyzji dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z 8 maja br. ceny wody i ścieków oraz wysokość opłaty abonamentowej pozostaną bez zmian i wynoszą: woda 4,37 zł/m³, ścieki - 4,92 zł/m³, stała opłata abonamentowa - 4,94 zł za miesiąc.

Jednocześnie informujemy, że od 11 czerwca br. nie ma opłaty zryczałtowanej za dokonanie przyłączy do urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

W wypadkach nagłych awarii sieci wod-kan można dzwonić pod nr tel. 512 243 901.

Przeciw przemocy

Zespół Interdyscyplinarny w Świeradowie-Zdroju zaprasza na zajęcia dla grupy osób doświadczających przemocy w rodzinie, prowadzone w dawnym budynku Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pokoje nr 1 i 2, w godzinach 18⁰⁰-20⁰⁰.

Najbliższe spotkanie odbędzie się 25 kwietnia, a kolejne 9 i 23 maja br.

Stop uzależnieniom

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu czy narkotyków, jak też dla osób z rodzin, gdzie nadużywany jest alkohol lub narkotyki, osób współuzależnionych oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, czynny jest w każdy poniedziałek od godz. 16⁰⁰ do 20⁰⁰ w starej siedzibie UM (pok. nr 1 i 2). Przy tel. nr 664 461 086 dyżuruje konsultant **Piotr Konopnicki** (w dniach i godzinach pracy Punktu).

Rozmowy i konsultacje indywidualne w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰.

Grupa wsparcia „Świeradów” dla wymienionych osób, której spotkania odbywają się także w poniedziałki w godz. 18⁰⁰-20⁰⁰.

Dodatkowo Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców Czerniawy w dwa czwartki w miesiącu czynny jest na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w godz. 15³⁰-17³⁰.

Najbliższe spotkanie odbędzie się 25 kwietnia, a kolejne 9 i 23 maja br.

Pomoc terapeutyczna

W Gabinetach Pedagogiczno-Psychologicznym z siedzibą w Świeradowie-Zdroju (Przychodnia NZOZ JO-MED, ul. Korczaka 7D) do grudnia 2018 roku specjaliści realizują zadania związane z udzielaniem pomocy terapeutycznej i wsparcia rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych prowadzeniem działań profilaktycznych oraz interwencji kryzysowej. Całościowa pomoc jest bezpłatna, refundowana przez Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój. Szczegóły dotyczące korzystania z pomocy terapeutycznej i profilaktycznej można uzyskać pod nr telefonów:

75 78 17 668 - **JOLANTA BOBAK**,
koordynator Urzędu Miasta
538 480 341- **MACIEJ ZIAŁA**,
gabinet pedagogiczno-psychologiczny

Do kogo się zwrócić w takich sprawach, jak:

◆ Utylizacja padłych zwierząt z terenu miasta (sarny, lisy, łanie, jelenie itp.)

◆ Potracone, ale żywe zwierzęta.

◆ Wylapywanie bezpańskich psów - do **Marcina Rosołka**
tel. 75 78 16 343

W każdy czwartek od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w starym Urzędzie Miasta przy ul. Piłsudskiego 15 świadczona jest bezpłatna pomoc psychologiczna - porad udziela **Anna Wojciechowska-Padewska**.

Na jarmarku w dni targowe...

Izerski Jarmark Rękodziela i Sztuk Wszelakich - Wielkanoc 2019 odbył się w weekend 6 i 7 kwietnia w hali spacerowej (kilka stoisk rozłożyło się też na tarasie). Organizatorem jarmarku było niedawno powstałe Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”, a współorganizatorami: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, Uzdrawisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. Grupa PGU oraz TV Świeradów.

Przyjechało do nas ponad 60. wystawców z okolic i dalszych zakątków Polski, którzy zaoferowali takie produkty jak: ekologiczne domowe przetwory, pasztety, wędliny, różnego rodzaju sery, domowe jogurty, przyprawy i herbaty własnej kompozycji, babki i przepyszne ciasta, cukierki, lizaki i inne słodycze. Oczywiście, nie zabrakło izerskich miodów i produktów pszczelich z naszych okolicznych pasiek.

Drugą połowę hali wypełniły ozdoby i dekoracje świąteczne, takie jak palmy, wianki, szydełkowe obrusy i serwetki, pisanki pięknie malowane i zdobione, maskotki i koszyczki ręcznie wyplatane, ozdoby wykonane z drewna i kory, torby, bieżniki i inne tekstylia, przepięknie kolorową ceramikę z naszych terenów, biżuterię, naturalne kosmetyki, małe ręcznie wykonane witraże a także kwiaty i lasy w słoikach.

Jak widać, różnorodność asortymentu zadowoliłaby każdego, nawet najbardziej wymagającego estety.

Wśród wystawców znalazła się także nasza świeradowska Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która już w pierwszy dzień

wyprzedła cały swój towar - strażacy zbierali fundusze na wycieczkę. Na spełnienie swoich celów ciężko także pracowała Spółdzielnia Uczniowska „Orły Biznesu” ze Szkoły Podstawowej nr 2. Uczniowie sprzedawali własnoręcznie wykonane dekoracje i wypieki oraz zorganizowali loterię fantową. Za zarobione pieniądze również pojedą na wycieczkę.

Składamy gratulacje dla naszej przedsiębiorczej świeradowskiej młodzieży!

Wszystkie dzieci podczas jarmarku mogły skorzystać z bezpłatnych warsztatów malowania i zdobienia na szkło, wykonując np. własne kolorowe szklane jajko. Warsztaty prowadzone były przez Szklaną Kuźnię Magdaleny Kuźniar z Wolimia.

Scenę jarmarku opanowali wykonawcy, którzy stworzyli bardzo miłą oprawę muzyczną. W pierwszy

**Poznam Cię
po koronie z cierni
po ranach dłoni i stóp
i po tym
że w sercu otwartym
zmieścisz mój ból i tęsknotę
CHRYSTE
DRUGI CZŁOWIEKU**
(ks. Wacław Buryła)

WIELKANOC to czas, w którym świat chociaż na chwilę zatrzymuje się na dźwięk radosnego **ALLELUJA!**

Niechaj ta prawda **CHRYSZTUS ZMARTWYCHWSTAŁ!** pomoże nam w wędrówaniu w nieznaną, w odnajdywaniu Chrystusa na codziennych drogach.

DRODZY PARAFIANIE! MIESZKAŃCY! GOŚCIE!

Niech pochylenie się nad Tajemnicą Męki i Zmartwychwstania Jezusa wskrzesi, ożywi nasze serca i da odwagę dotknięcia Jego Ran...

bo w Nich jest nasze uzdrowienie...

bo w Nich jest nasze życie...

bo w Nich jest nasze zbawienie...

Niech spotkanie ze **ZMARTWYCHWSTAŁYM** napełni nas mocą, obudzi nadzieję i zmobilizuje nas do jeszcze większej miłości.

Z wielkanocną modlitwą
DUSZPASTERZE parafii św. Józefa Oblubieńca NMP w Świeradowie-Zdroju

dzień występy rozpoczął zespół wokalny Syntonia, następnie wystąpiły solistki: znana już nam Oliwia Bigus oraz Małgosia Parada z Bogatyni. Dziewczyny swoim pięknym wokalem u niejednej osoby wywołały wzruszenie i gromkie brawa.

Potem na scenie zrobiło się bardziej tłoczno i kolorowo za sprawą występów dwóch zespołów ludowych z Mirska - Bogdanek i Podgórzan, które tak porwały publiczność, że dzień zakończył się tańcami pod sceną.

Drugiego dnia wystąpił Włodzimierz Zdzenicki ze Lwówka, grający na harmonijce nie tylko rocka, następnie zaprezentował się zespół Kwisowianie z Giebułtowa, oraz nowo powstały Młodzieżowy Zespół Ludowy „Rozmarynek” z Rząsin, który podczas jarmarku, na deskach świeradowskiej sceny zaliczył swój debiutancki występ, dodam, że bardzo udany.

Dzieci niepotrzebnie się stresowały, mają bowiem piękne głosy i świetnie opanowaną grę na instrumentach. Publiczności bardzo podobały się wszystkie występy.

Pogoda na szczęście przez cały weekend dopisała i m.in. dzięki temu gościliśmy tak wielu zwiedzających.

Z roku na rok przyciągamy coraz więcej wystawców i klientów, na co zwrócono uwagę w wypełnionych ankietach dotyczących jarmarku, a przede wszystkim na piękne miejsce, atmosferę i organizację.

Atmosfera jarmarku była zatem fantastyczna, kto nie był, niech żałuje, a my zapraszamy 4 sierpnia na następny **Jarmark Ekologiczny.**

Diana Słupska

ZAPRASZA NA
**WIELKANOCNY
JARMARK IZERSKI**
20 KWIETNIA 2019
(WIELKA SOBOTA) W GODZ. 12.00 - 18.00
CHATA WUJA TOMA PRZY HOTELE & MEDI-SPA BIAŁY KAMIEŃ,
UL. LEŚNA 8, ŚWIERADÓW ZDRÓJ, TEL. 075 78 17 551

WSTĘP WOLNY!

WWW.BIALYKAMIEŃ.COM

Wielkanocne wyzwania

28 marca został rozstrzygnięty szkolny konkurs plastyczny o tematyce wielkanocnej. Do konkursu przystąpili uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2, a do komisji wpłynęło kilkanaście różnorodnych prac, wykonanych w ciekawych technikach. Celem konkursu było nie tylko rozwijanie kreatywności i zdolności plastycznych oraz kultywowanie tradycji świątecznych. Decyzja o tym, kogo wyróżnić, nie należała do łatwych, ponieważ każda praca była wyjątkowa. Jedną z cenniejszych nagród jest publikacja na okładce wielkanocnego numeru „Notatnika Świeradowskiego”.

Po naradzie jury wybrało cztery najciekawsze ilustracje oraz przyznało dwa wyróżnienia. Nagrodzone osoby to: **1. Olga Walczak - kl. V, i Maja Grela - kl. IV; 2. Maja**

Gettner - kl. III; 3. Wiktoria Przydzimirska - kl. IV.

Wyróżnienia: Konrad Piskowski (klasa VI) i Lena Wrona (klasa IV).

Dziękujemy wszystkim, którzy podjęli wyzwanie i wzięli udział w twórczej zabawie. Zwycięzcom gratulujemy i zachęcamy do wzięcia udziału w kolejnych konkursach.

Ewa Trałka-Rogowska

3

Tych śmieci nie przywieźli turyści...

23 marca każda z nas w wyznaczonym punkcie czekała o ósmej rano w sobotę, by z mieszkańcami ruszyć do sprzątnięcia Czerniawy. To, co zobaczyliśmy, przerosło nasze wyobrażenia. Każda z nas była ciekawa, jak wygląda sytuacja w poszczególnych punktach. Radość niesamowita! Ewa zasygnalizowała obecność 12 osób - to najlepsza frekwencja z trzech punktów. Wiedziałam, że jest dobrze.

Po rozmowach z mieszkańcami zdawało mi się, że ta akcja nie będzie miała odzewu. Jednak to, co pokazali mieszkańcy Czerniawy, dowiodło, jak bardzo pragną zmian, tu, w nasze małej ojczyźnie. Trafiłyśmy w dziesiątkę.

Miejsce przy Czarcim Młynie było przerażające. Śmieci, jakie pozbiieraliśmy, to opony samochodowe, monitory od komputera, części samochodowe, części od lodówek, nawet zabawki dziecięce. Sprzątało tu 6 osób, a do naszego grona dołączył radny Paweł Mikołajczak, któremu pragniemy bardzo podziękować, że mimo swoich obowiązków znalazł czas, by nam pomóc sprzątać!

Nasza akcja kierowała się w stronę ulicy Młyńskiej, gdzie ktoś po remoncie mieszkania gruz wysypał do rzeki. Stary odcinek ul. Lwóweckiej pokazał oblicze człowieka. Pod osłoną drzew i zarośniętej drogi zrobiono dzikie wysypisko. Tam też praktycznie było wszystko i aby to sprzątnąć, potrzebny był sprzęt samochodowy do załadowania i wywiezienia. Takich dzikich wysypisk odkryto 4: przy Lwóweckiej, Sudeckiej, Szkolnej i Sanatoryjnej.

Gdy w trakcie sprzątnięcia zeszły się dwie grupy, zaczęliśmy opowiadać o swoich emocjach i o tym, jak mieszkańcy bardzo poważnie przejmowali się porządkowaniem Czerniawy. Pani Genia Jabłonowska z córką Dorotką wyszły wcześniej, już o siódmej, by po drodze do punktu spotkania pozbiierać jak najwięcej śmieci. Najbardziej mnie ujął 8-letni Igor Wilk: przybił „piątkę”, wziął rękawiczki, worek na śmieci i ruszył z nami. Ileż w tym małym człowieku było energii i ile radości w sprzątnięciu!

Grupy ludzi były tak zorganizowane, że pomału łączyliśmy się idąc w kierunku Szkoły Podstawowej, gdzie dzień wcześniej Małgorzata Gettner przygotowała grill. Piotr Bigus przywiózł ze sklepu kielbasę, wodę, dla dzieci prince polo, sok Tymbark, rozpałił tego grilla i czekał na nas.

Najbardziej zapracowana grupa była grupa Marty Wróbel - taką miała chęć posprzątnięcia jak największego terenu, że trudno było ludzi przywołać na smaczną kielbasę. Pani Ma-

rysia Bardziszyn ze złamaną ręką w gipsie też nie zostawała w tyle, dorównując tym zdrowym, a Grażyna Wichlacz z córką już dzień wcześniej zaczęły sprzątać ul. Górzystą, by uporządkować jak najwięcej terenu.

Do kogokolwiek teren przy ul. Lwóweckiej by nie należał, śmieci na nim zalegające są wstydliwą wizytówką wyłącznie dla gminy!

Rozpiętość wiekowa uczestników akcji wahała się od 8. do 90 roku życia. Pani Marcjanna Korkosz (fot. z prawej) mimo wieku pomagała, ile mogła, i też czerpała z tego ogromną radość. Przy kielbasce panowała wesołość, wszyscy zgodnie uznali, że dobrze było te śmieci wyzbierać, zanim się świat zazieleni. A Małgorzata Jusza już po zakończonej akcji sprzątnięcia poszła po swojej ulicy Starowiejskiej i zebrała 2 worki śmieci.

W sobotę 23 marca o niczym się nie mówiło, jak tylko o sprzątnięciu w Czerniawie. Nikt nam nie kazał, przyszedł ten, kto chciał, a rozgłos i echo niosą się po okolicy; do dziś życzliwi nam ludzie gratulują pomysłu i jego wykonania. Jak Bóg pozwoli, to za rok też poprosimy naszych mieszkańców o pomoc w sprzątnięciu. Mam nadzieję że osoby by dziś niezdecydowane jutro dołączą do nas, by poczuć tę atmosferę.

Tych śmieci, któreśmy zebrali, nie przywieźli turyści w samochodzie, tylko najbliżsi sąsiedzi. Ile trzeba włożyć pracy, wysiłku, by włożyć do samochodu, w atmosferze strachu i pod osłoną nocy, takie wielkogabarytowe śmieci, wywieźć je gdzieś i wyrzucić albo zakopać, byleby nie

Dziękuję mojej czteroosobowej ekipie, że nie zostawiła mnie samej na placu boju: Pani Marii, która ze złamaną ręką była z nami do końca, Pani Bożenie - za wchodzenie w najdalsze zakamarki, Panu Sławkowi - za chodzenie po rzece i wszystkich niebezpiecznych miejscach, i na końcu mojej mamie - Grażynie, która już dzień wcześniej pomagała mi sprzątać ulicę i pomagała również w sobotę. Kochani, zrobiliśmy kawał dobrej roboty! Jestem z nas dumna. Dziękuję za cudowną atmosferę, uśmiech.

Kielbasa jeszcze nigdy nie smakowała tak dobrze :)

Marta Wróbel

było widać. A przecież wystarczy je wystawić na ulicy i zadzwonić do Urzędu Miasta, zgłosić bez podawania nazwiska, a za darmo je zabrają i zutylizują, zaś Matka Ziemia wyda nam czystą wodę, urosną zdrowe owoce i my, ludzie, mniej będziemy

chorować na raka.

Nazajutrz ksiądz proboszcz z Czerniawy złożył po mszy podziękowanie dla wszystkich sprzątniętych i ogłosił, że jest dumny z mieszkańców.

DZIĘKUJEMY wszystkim razem i każdemu z osobna za akcję sprzątnięcia, szczególnie Pani Dorocie Marek za pomoc, a Urzędowi Miasta za ufundowanie zakończenia naszej akcji. Zapraszamy za rok!

Urszula Wyszomirska.

Czerniawa otwiera oczy

B r a w o !

Naprzeciw wątpiącym, którzy przestali wierzyć w poprawę jakości życia w zdevastowanej Czerniawie, stanęła mocna drużyna chcąca przywrócić ład, porządek, dobre imię i wizerunek niegdyś względnie dobrze funkcjonującej miejscowości. To pozornie słabe trzy kobiety, które otrzymały od nas wotum zaufania i po raz drugi pokazały, jak trzeba działać.

Sam fakt nagłośnienia sprawy zaniedbania Czarnego Potoku oraz zorganizowanie sprzątnięcia Czerniawy już świadczy o chęci i potrzebie działania, czego nie było widać u radnych poprzednich kadencji. Ktoś mądry powiedział, że milczenie jest złotem, ale nie na posiedzeniach Rady Miasta, milczenie i bierność słuchanie należy bowiem nazwać nadużyciem zaufania wyborców.

Wydaje się zasadnym bardzo silne wsparcie naszych Pań przez mieszkańców w sprawie doprowadzenia do poprawy wizerunku naszej miejscowości, którą od szeregu lat zaniedbywano, biernie przyglądając się jej stopniowej degradacji, coraz liczniej pojawiającym się ruinom, zarastającym łąkom i polanom krzakami, samosiejkami, wywrotami drzew.

Prawdą jest, że Czerniawa, niegdyś wieś, bogata w zieleni i w miarę zadbana, była niezbędnie potrzebna Świeradowi do uzyskania statusu miasta uzdrowskiego. Z tej racji powstała nowa miejscowość, w nowym podziale administracyjnym pod nazwą Świeradów-Zdrój, w skład którego weszło Osiedle Czerniawa-Zdrój. Od tego momentu zaczął się upadek Czerniawy, na który należy dołożyć nieprzemysłaną do końca decyzję wpisu całego miasta, zamiast tylko jego centrum, do rejestru zabytków, ustanawiając całą miejscowość jako miasto-zabytek.

Wszelkie nakłady inwestycyjne, poza jednym wyjątkiem - budową oczyszczalni ścieków i nie do końca zrealizowaną budową sieci kanalizacyjnej, przeznaczane są na rozwój i upiększanie centrum miasta, jego rozbudowę, poprawy infrastruktury hotelowej i mieszkaniowej.

Z wielu rozmów z mieszkańcami wynika jeden przekaz - administracja miasta nie wypełnia swoich obowiązków w zakresie:

1. Zapewnienia podstawowych

warunków bezpieczeństwa i życia mieszkańców oraz ich domostw wobec zagrożeń przed wywrotami spróchniałych i chorych drzew rosnących na koronie dróg, chodnikach i rowach, a niejednokrotnie przy samych domach;

2. Braku jakichkolwiek stanowczych działań przy likwidacji ruin zagrażających bezpieczeństwu przechodniów, w tym mieszkańcom i turystom (budynki na rogu ul. Główniej i Sanatoryjnej [na zdjęciu], nieopodal Czarciego Młyna czy wreszcie Kwarcyt);

3. Braku reakcji na prośby mieszkańców w sprawie oczyszczenia Czarnego Potoku z zarośli, drzew i krzaków rosnących na murze oporowym i skarpach przyrzecznych, z nanosów mułu i piasku, na którym rosną w nurcie rzeki krzewy, nie mówiąc już o naprawie mostów i kładek, odtworzeniu progów szumorowych w potoku, by gromadzić wodę i złagodzić jej spływ;

4. Wymiany starych, poprękrzywianych i zardzewiałych słupów oświetleniowych, których stan techniczny pozwala na ingerencje chuliganów powodujące awarie

oświetlenia. Od kilku lat niezrealizowany brak oświetlenia na ul. Nadrzecznej i Górzystej (dosłownie po 2 słupy).

Jako mieszkańcy mamy powody popierać nasze radne; oby im wystarczyło sił i chęci w realizacji tak ważnych zadań, życzymy im wytrwałości i odwagi w walce z obojętnością i marazmem tłumaczonym brakiem funduszy, brakiem wpływu na realizację któregośkolwiek tematu, ponieważ sprawa nie należy do kompetencji urzędników gminy.

Stare powiedzenie mówi „chcieć to móc”. Aby móc, trzeba chcieć i mieć więcej zaangażowania i odpowiedzialności za powierzone sprawy.

Na zakończenie z Czerniawy płynie bardzo groźny przekaz: nas mieszkańców, dzisiaj nie interesują wieże widokowe, baseny i lodowiska, nas interesuje minimum bezpieczeństwa, ładu, porządku i trochę estetyki (powykasane trawniki, łąki, kilka kłombów z kwiatami).

Marian Prabucki

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ ODDYCHA CZYSTYM POWIETRZEM - MAŁE SUKCESY

Konsekwentnie działamy w kierunku czystszej powietrza w naszym kurorcie. Od 2018 r. z budżetu gminy finansujemy dopłaty do wymiany kotłów grzewczych na bardziej ekologiczne (do 90 proc., ale nie więcej niż 10.000 zł do kotła w gospodarstwach jednorodzinnych). Już ponad 70 domostw skorzystało z tego programu, a w kolejce jeszcze ponad setka oczekujących. W zależności od możliwości finansowych budżetu naszej gminy będziemy co roku realizować ten program.

Jako pierwsza miejscowość w Polsce wprowadziliśmy do sprzedaży detalicznej błękitny węgiel dedykowany dla naszego miasta. Z tego bezdymnego paliwa korzysta coraz więcej mieszkańców, którzy przekonują się, że cena 1.200 zł za tonę nie jest wygórowana, jeśli weźmie się pod uwagę jego zalety. Poszukujemy fachowca, który będzie doradzał mieszkańcom, jak ustawiać parametry kotła pod to paliwo. Z doświadczeń dotychczasowych użytkowników pieców z podajnikiem wynika, że trzeba zwiększyć czas podawania do około 18 sekund, skrócić przerwy między podawaniem do ok. 40 sekund i zwiększyć ilość powietrza do 55 proc. Te parametry służą do przedstawienia proporcji między poszczególnymi cyklami. Zapraszam do dzielenia się swoimi uwagami na łamach „Notatnika”.

Na terenie miasta działają już 4 czujniki smogu. Namawiamy naszych hotelarzy, aby montowali takie urządzenia przy swoich obiektach. W ten sposób powstanie siatka czujników, na bazie których będziemy mogli lepiej przeciwdziałać smogowi (w ostatnich dniach uczyniła to Cottonina w Czerniawie).

Na stronie airly.eu można sprawdzić jakość powietrza w Świeradowie. Docelowo potrzebujemy ok. 10 czujników smogu na terenie miasta, aby stworzyć listę największych trucieleli powietrza. W planach mamy wprowadzenie kolejnej innowacji. Pod koniec marca spotkałem się z przedsiębiorcą, który opatentował urządzenie ceramiczne jako wkładkę do pieców węglowych, która obniża znacząco emisję trujących gazów i pyłów ze spalania węgla. Zasada działania polega na dopaleniu dymu poprzez zawrócenie ciągu ponownie przez rozżarzone palenisko. Cena takiego urządzenia wynosi ok. 2 tys. zł. Chcemy kilka takich zakupić, aby przetestować je w dymiących piecach naszych mieszkańców. Jeśli testy wypadną pomyślnie, wprowadzimy dofinansowanie do tego urządzenia w ramach gminnego programu walki ze smogiem pod hasłem „Świeradów-Zdrój oddycha czystym powietrzem”.

Pracujemy również nad wprowadzeniem dofinansowania fotowoltaiki i elektrowni wiatrowych na dachach. Nasz program walki ze smogiem to przede wszystkim dobrowolny udział mieszkańców i edukacja. Trzeba czasu, aby przekonać nieprzekonanych, że Świeradów bez czystego powietrza przestanie być uzdrowiskiem.

ŚWIERADÓW BEZ BANKU - I CO DALEJ?

Na bieżąco

Za kilka miesięcy Santander Bank przy ulicy Zdrojowej (na zdjęciu poniżej) zostanie zamknięty. Właściciel argumentuje decyzję tym, że działalność placówki jest deficytowa. Budynek został wystawiony na sprzedaż. Z nieoficjalnych informacji wiemy, że jeden z pracowników stara się uruchomić agencję bankową, która nie będzie miała pełnej oferty, np. nie będzie możliwości wypłaty pieniędzy w okienku. Nie wiemy, czy bankomaty przy budynku będą dalej dostępne, czy zdemontowane po zamknięciu placówki. Właściciel sieci negocjuje z Poczta Polską możliwość wypłacania gotówki przez klientów banku w okienku pocztowym.

Wydaje się, że zamykanie placówek bankowych i pocztowych to od wielu już lat narastający trend, a winnym jest postępująca cyfryzacja usług. Wszystkie banki oferują e-usługi przez komputer bądź smartfon. Skoro już można dokonywać wpłat i wypłat za pomocą bankomatów, nie ma potrzeby bezpośredniego kontaktu z placówką. Dlatego banki w tak małych miejscowościach jak Świeradów są deficytowe. Ponad rok temu ta sama sieć zamknęła swoją placówkę w Karpaczu. Wydaje się, że podobny los czeka naszą pocztę. Rynek usług pocztowych i kurierskich jest tak bardzo konkurencyjny, że nie łatwo jest prowadzić dochodową placówkę pocztową. Możliwe jest również to, że zamykanie placówek bankowych da szansę Poczcie Polskiej na przejęcie klientów.

Uważam, że powoli zbliżamy się do momentu podjęcia przez samorząd gminy decyzji o wspieraniu deficytowych działalności gospodarczych niezbędnych dla mieszkańców naszego miasta. Przykładem może być właśnie zamknięcie ostatniego banku. Powstaje pytanie: jeśli nawet powstanie agencja bankowa, to czy przy wysokich świeradowskich czynszach najmu będzie w stanie utrzymać się na rynku? Gmina powinna dysponować powierzchnią handlową pod działalność niezbędną mieszkańcom. Już od pewnego czasu zabezpieczamy lokum dla pogotowia ratunkowego, policji, pracowni sensorycznej,

nauki jazdy. Te działalności, gdyby miały wynajmować powierzchnię pod swoje siedziby na wolnym rynku, zapłaciłyby co najmniej czterokrotnie więcej. Sądzę, że musimy zadbać o to, aby nasi mieszkańcy mieli jak największą ofertę usług i towarów. Również regularny cotygodniowy jarmark na dworcu kolejowym będzie oferował wiele towarów, które nie są dostępne w świeradowskich sklepach.

Kolejnym przedsięwzięciem ze wsparciem gminy będzie Izerski Inkubator Przetwórstwa Lokalnego. Jeśli chcemy mieć dostęp do różnych rzadkich usług i towarów, musimy tworzyć takie inkubatory, w których będziemy preferować wybrane działalności gospodarcze.

ŚCIAĞAMY LOKOMOTYWĘ DO MUZEUM KOLEI IZERSKIEJ

Muzeum Kolei Izerskiej (jeszcze bez nazwy) sukcesywnie będzie wzbogacane o kolejne atrakcje. 12 kwietnia na sesji nadzwyczajnej Rady Miasta po burzliwej dyskusji radni zgodzili się przeznaczyć 90 tys. zł na przetransportowanie z Pyskowiec do Świeradowa zabytkowej lokomotywy parowej z 1915 roku. Ten pomnik techniki wzbogaci ofertę Muzeum Kolei Izerskiej, które uruchomiliśmy przy dworcu kolejowym. Mamy już przygotowane torowisko z podświetleniem do ekspozycji parowozu, który wynajmuje nam bezpłatnie i bezterminowo Muzeum Kolejnictwa w Warszawie.

Sam transport parowozu odbędzie się pod nadzorem konserwatora zabytków w oparciu o specjalnie sporządzony w tym celu plan. Jeśli nie będzie komplikacji z przejazdem przez mosty, to w ciągu kilku tygodni parowóz będzie na naszej stacji.

STACJA KULTURY - SERCE MIASTA I MUZEUM KOLEI IZERSKIEJ - OTO NOWE CENTRA EDUKACYJNE

Powoli rozkręca się dom kultury na dworcu kolejowym. Do wakacji jednostka powinna zakończyć proces organizowania się. Stacja Kultury to będzie nowa jakość w zarządzaniu kulturą i promocją w naszym Świeradowie-Zdroju. Bardzo zależy nam na tym, aby placówka mogła pozyskiwać środki ze sprzedaży powierzchni reklamowej w autobusach miejskich i „Notatniku Świeradowskim”, biletów wstępu do Czarciego Młyna, gadżetów miejskich. Dyrektor Stacji Dorota Marek ma ciekawe i ambitne pomysły, ale potrzebujemy czasu i pieniędzy, aby wprowadzić je w życie.

Będziemy zatem mieć już 5 centrów edukacyjnych na terenie naszego miasta: Czarczi Młyn i Izerska Łąka w Czerniawie, Stacja Kultury, Muzeum Kolei Izerskiej i Izery Trzech Żywiołów (Nadleśnictwo) w Świeradowie. W planach mamy kolejne: minicentrum edukacyjne na bazie Urzędu Miasta, a w nim zarządzanie szeroko pojętą energią w mieście w celu ochrony środowiska (ogrzewanie budynków, termoizolacja, fotowoltaika, minielektrownie wiatrowe i wodne, pompy ciepła i inne odnawialne źródła energii, odzysk ciepła, oświetlenie budynków i ulic).

Roland Marciniak

„Aktywne” warsztaty wielkanocne

28 marca - dzięki uprzejmości dyrektor Doroty Marek - mogliśmy zorganizować nasze kolejne warsztaty w sali plastycznej Miejskiego Centrum Kultury (tuż przed jego otwarciem).

Tym razem pod okiem Piotra Bigusa powstały niepowtarzalne wianki wielkanocne. Jak wykonać jajka wielkanocne ze sznurka oraz jak ozdobić świąteczne kartki haftem matematycznym, pokazała Krystyna Liber, a wykonanymi przez siebie ciekawymi stroikami na stoły wielkanocne zainteresowała nas Grażyna Kasprzak. Z zaciekawieniem oglądałyśmy później nasze rękodzieła. Niektóre z nich zaskakiwały swoją pomysłowością i oryginalnością.

Część materiałów została zakupiona z przeznaczonej na ten cel dotacji z naszej gminy, a o pozostałą część zatroszczyliśmy się sami przynosząc, poza niezbędnymi narzędziami, także „żywą naturę” ze swoich ogrodów.

Warsztaty były niewątpliwie udane, a ich klimat adekwatny do tworzonych przez nas pięknych ozdób. Największą zasługę trzeba przypisać liderowi warsztatów - Piotrowi Bigusowi. Mamy nadzieję, że wykonane przez nas dzieła znajdą swoich nabywców/sponsorów, a pozyskane w ten sposób środki będziemy mogli przeznaczyć na kolejne nasze działania.

Dziękujemy Pani Dorocie Marek za udostępnienie sali i zainteresowanie nam okazane. (DS)

W każdej społeczności – także i w naszej - są osoby obdarzone talentem, które w swej codziennej gonitwie potrafią znaleźć czas na osobiste refleksje, rozmowę samych z sobą. Swoje widzenie świata i swoje uczucia wyrażają pisząc wiersze lub opowiadania. Większość z nich nie ujrzysz światła dziennego, bo pisane są do szuflady. Niektórzy autorzy nie ujawniają się, bo są zbyt skromni, czasem niepewni wartości swoich utworów, inni zaś nie mają środków na wydanie ich drukiem lub nie wiedzą, jak się do tego zabrać. Nasze stowarzyszenie chce to zmienić. Zamierzamy podjąć się roli wydawcy tomiku naszych lokalnych twórców.

leżniona od liczby wybranych tekstów i od wysokości pozyskanych na ten cel środków finansowych. Rozpoznajemy już rynek wydawniczo-poligraficzny pod kątem kosztów.

Pewną kwotę pieniędzy mamy zarezerwowaną z przyznanej nam dotacji z budżetu gminy. Suma ta wystarczy tylko na pokrycie części kosztów związanych z drukiem. Dlatego też bardzo liczymy na zrozumienie i przychylność osób, które swoim wkładem finansowym wesprą tę inicjatywę. Pozyskanie sponsorów na realizację tego zadania będzie naszym kolejnym krokiem. Licząc na ich wspaniałomyślność mamy nadzieję, że jesienią uda się nam sfinansować druk tomiku.

Czy taki klub powstanie, zależeć będzie od samych twórców. „Aktywni Razem” już teraz deklaruje swoją pomoc i wsparcie. Mamy nadzieję, że propozycja wydania tomiku zmotywuje piszących do wyciągnięcia z szuflady swoich wierszy, a zachętą dla nich niech będzie cytowany poniżej wiersz autorstwa Piotra Bigusa.

Donata Sienkiewicz

Blaski i cienie

*Blaski i cienie – to jest życia trud
Jak spieniony bałwan
pośród słonych wód.
W zgiełku miast potężnych –
ludzi szare tłumy
I w ciszy cmentarzy –
czy kochać umiemy?*

*Blaski i cienie –
to namiętne chwile
Myśli pobieranych
barwnych jak motyle.
Życie to poezją, a to prozą jest,
Człowiek zaś zapisze
tylko jeden wers.*

*Jeden wers wyjęty
z dziejów szarych ksiąg
To twój byt człowieka,
twego losu krąg.
Blaski czy też cienie –
co silniejsze jest?
Co potomni przyjmą
czytając twój wers?*

Strofy z szuflady

Pierwszym krokiem jest zachęcenie dorosłych osób piszących z naszego miasta i okolic, by zgłosili się do nas (biuro stowarzyszenia mieści się w Miejskim Centrum Kultury) z propozycjami swoich utworów, które chcieliby opublikować. Ostatecznego wyboru dokonają sami autorzy przy udziale powołanej komisji. Objętość tomiku będzie uzależniona od liczby wybranych tekstów i od wysokości pozyskanych na ten cel środków finansowych.

lizować druk tomiku.

Ostatnim krokiem będzie zorganizowanie imprezy promocyjnej, na którą zaprosimy wszystkich zainteresowanych twórczością naszych lokalnych poetów.

Chcielibyśmy, żeby przy naszym stowarzyszeniu powstał klub literacki skupiający osoby piszące ze Świeradowa i okolic. Klubowi członkowie mogliby prezentować swoją twórczość podczas spotkań autorskich, wieczorów literackich czy innych imprez kulturalnych (w naszym nowym Miejskim Centrum Kultury mamy ku temu doskonałe warunki).

PODZIĘKOWANIA

Za wsparcie finansowe działań „Aktywnych Razem” serdecznie dziękujemy: Marzenie Gambal, Ewie Stebułkowskiej, Karolinie Staroń, Wandzie Poniatowskiej, Irenie Jednorowskiej, Irenie Siwińskiej, Annie Zazulak i Tomaszowi Markowi oraz Emilii i Tadeuszowi Majdom.

Biuro Związków Sybiraków i Byłych Więźniów Politycznych ma teraz siedzibę w Klubie Integracji Społecznej, w Urzędzie Miasta (pok. 16, I piętro) przy ul. 11 Listopada 35 - box nr 16G.

W każdą drugą środę miesiąca od godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰ dyżury pełnią: Halina Bokisz, Eugenia Kudera i Marian Timoftiewicz.

Aktywni Razem: kulturalnie - teatralnie

5 kwietnia w ramach naszej aktywności pojechaliśmy do Jeleniej Góry na sztukę teatralną „Łotrycze” według tekstu A. Osieckiej. Z powodu modernizacji Teatru im. C. K. Norwida spektakl odbył się w sali kina „Grand” (niestety, trochę zabrakło nam klimatu i prawdziwie teatralnej scenerii) (DS)
Na zdjęciu świeradowscy aktywni tuż przed wejściem na salę.

Zarząd Izerskiego Stowarzyszenia „Aktywni Razem” zaprasza spragnionych zajęć i zabawy w plenerze członków i sympatyków na

LEŚNĄ MAJÓWKĘ BIESIADNĄ

18 maja, od godz. 16⁰⁰.

Wiata turystyczna przy szkółce Nadleśnictwa Świeradów. Podczas imprezy odbędą się zajęcia edukacyjne, a po nich rozpalimy grilla, zaśpiewamy piosenki biesiadne i zatańczymy przy muzyce na żywo. Wstęp: członkowie – 5 zł; pozostali – 20 zł (liczba miejsc ograniczona). Zapewniamy grillowe menu z dodatkami. Dowóz autobusem z przystanku PKS (ul. Wyszynskiego), godz. 15⁴⁵.

Informacji udzielamy pod tel. 723 484 584 i 734 197 465. Impreza dofinansowana z budżetu Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Zarząd Izerskiego Stowarzyszenia „Aktywni Razem” w Świeradowie-Zdroju informuje, że biuro mieści się w Miejskim Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „STACJA KULTURY” (I piętro), ul. Dworcowa 1.

Członkowie zarządu pełnią dyżury we wtorki w godz. 10⁰⁰–13⁰⁰ i w piątki w godz. 15⁰⁰–18⁰⁰.

Biuro Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr 6 w Świeradowie-Zdroju mieści się w Klubie Integracji Społecznej w siedzibie Urzędu Miasta (pok. 16, I piętro) przy ul. 11 Listopada 35 - box nr 16F.

Dyżury w każdy czwartek w godz. 10⁰⁰-12⁰⁰ pełnią: Teresa Dragunowicz, Irena Kojpasz i Barbara Kuszner.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów

E-dowody osobiste

Od dnia 4 marca br. każda osoba uprawniona do posiadania dowodu osobistego może złożyć wniosek o wydanie nowego e-dowodu.

WAŻNE! Jeśli twój dowód osobisty jest nadal ważny, nie musisz go wymieniać. Zrób to, jeśli będziesz chciał korzystać z udogod-

nień, jakie daje nowy e-dowód.

E-dowód posiada wszystkie dotychczasowe funkcje dowodu osobistego - potwierdza tożsamość posiadacza oraz jego obywatelstwo, uprawnia też do przekroczenia granic niektórych państw.

Dodatkowo, dzięki warstwie

Komenda Powiatowa Policji apeluje

Policjanci przestrzegają obywateli przed oszustami wyludzającymi od starszych osób pieniądze metodą na tzw. Wnuczka, policjanta, a ostatnio na funkcjonariusza Centralnego Biura Śledczego. Sprawcy tego typu przestępstw często są zatrzymywani dzięki pomocy i informacji od osób, które mają świadomość tego, że mogą zostać oszukane.

Niestety, do policjantów wciąż docierają informacje o kolejnych pokrzywdzonych. Kiedy starsza osoba odbiera telefon od rzekomego „policjanta, wnuczka” z prośbą o pomoc w zatrzymaniu oszustów działających metodą na tzw. wnuczka, często przekazuje przestępcom oszczędności całego życia.

Oszuści, na początku dzwoniąc na numer stacjonarny i nawiązując rozmowę ze starszą osobą, podszywając się pod któregoś z członków rodziny, po chwili przerywają połączenie. Bardzo szybko telefon dzwoni ponownie. Tym razem przestępca podaje się za policjanta, funkcjonariusza CBŚP lub CBA.

Oszust przekonuje starszą osobę, że rozpracowuje zorganizowaną grupę przestępczą i pro-

si, aby mu w tym pomóc. Ta pomoc ma polegać na przekazaniu gotówki. Dzięki temu będzie można zatrzymać prawdziwych przestępców oszukujących starsze osoby na tzw. „wnuczka”.

Niestety, w rzeczywistości często okazuje się, że dzwoniący są przestępcami, nie mającymi nic wspólnego z Policją. Jedynym ich celem jest wzbogacenie się kosztem ludzkiej krzywdy. Po przekazaniu pieniędzy lub wpłaceniu ich na wskazane przez oszusta konto kontakt z przestępcami się urywa. Z reguły wówczas pokrzywdzony orientuje się, że padł ofiarą oszusta.

Pamiętajmy, że zasada „ograniczonego zaufania” do nieznan-

elektronicznej, będzie można używać e-dowodu do elektronicznej komunikacji z administracją publiczną i innymi podmiotami.

E-dowód umożliwi:

- logowanie do portali administracji publicznej (np. ePUAP),
- elektroniczne podpisywanie dokumentów (podpis osobisty),
- korzystanie z automatycznych bramek granicznych, np. na lotnisku.

E-dowód zawiera te same dane co poprzedni dowód osobisty. Jedyną nową informacją na pierwszej stronie (awersie) e-dowodu jest numer CAN. Jest on zapisany w kodzie kreskowym na drugiej stronie (rewers).

CAN będzie ci potrzebny, jeśli chcesz skorzystać z elektronicznych funkcji e-dowodu. Ponadto chroni twój e-dowód, żeby osoba niepowołana nie odczytała zdalnie twoich danych zapisanych w warstwie elektronicznej.

Jeśli chcesz używać elektronicznych funkcji e-dowodu, przy jego odbiorze lub później w dowolnym urzędzie miasta (gminy) możesz ustalić kody PIN:

- do logowania - PIN1 (zawierający 4 cyfry),
- do składania podpisu osobistego - PIN2 (zawierający 6 cyfr).

Kod PIN2 ustalają tylko te osoby, które zaznaczą we wniosku, że chcą mieć w e-dowodzie podpis osobisty. Jest też kod PUK, który służy do odblokowania e-dowodu w przypadku zablokowania poprzez trzykrotne podanie błędnego PIN.

Wszelkie dodatkowe informacje, w tym, jak korzystać z e-dowodu, znajdują Państwo na stronie www.edowod.gov.pl

Halina Stettner

14 marca gmina ogłosiła przetarg na SPRZEDAŻ samochodu służbowego Suzuki Jimny, rocznik 2009, który w służbie miasta przejechał 133 tys. km, w stanie ogólnym dobrym, ale z uszkodzoną skrzynią biegów. Cenę wywoławczą ustalono na 11 tys. zł.

21 marca dokonano otwarcia aż 8 ofert, które napłynęły z województw: opolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, małopolskiego, wielkopolskiego oraz Łodzi i Świeradowa. Rozrzut cenowy - od 11.777 do 15.600 zł i właśnie ta najwyższa cena należąca do Świeradowskiego oferenta wygrała, tak więc samochód zostaje w mieście.

25 marca gmina ogłosiła przetarg na „Świadczenie usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w okresie od 1.7.2019 r. do 31.12.2020 r.”.

Przedmiotem zamówienia, obok odbioru i zagospodarowania odpadów, jest także wyposażenie nieruchomości do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz zebranie, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z pasów dróg wojewódzkich nr 358, 361 od miejscowości Krzewie do przejścia granicznego Czarniawa-Zdrój - Nowe Miasto (km 0+000 - 18+800 - na całej długości); od miejscowości Or-

łowie - Szklarska Poręba (km 26+594 - 48+773 - na całej długości). Oferenci muszą posiadać aktualne zezwolenie na zbieranie odpadów. Termin składania ofert upływa 7 maja br.

1 kwietnia ogłoszono przetarg na „Remont drewnianych mostków (kładek) na ścieżkach singltrek w rejonie Zajęcznika”. Wpłynęły dwie oferty od firm świeradowskich: BRAT-BUD Sp. z o.o. oraz P.H.U. BUD-MASTER Michał Twardygroz. I właśnie tej drugiej firmie powierzono wykonanie zadania, a gmina zapłaci 180 zł za 1 mb poszycia z desek iglastych i 265 zł za 1 mb poszycia z desek iglastych z legarami wraz ze słupkiem + zastrzał.

(opr. aka)

UM wykazuje

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta zostały wywieszone wykazy - na okres 21 dni - do wglądu w godzinach pracy urzędu:

18 kwietnia 2019 r. - w sprawie przeznaczenia do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym:

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 9.800 m² przy ul. Sanatoryjnej, stanowiącej działkę

☐ nr 34/5, am. 7, obr I;

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 1.763 m² przy ul. Głównej, stanowiącej działkę

☐ nr 38/6, am. 5, obr I;

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 592 m² przy ul. Głównej, stanowiącej działkę

☐ nr 9/4, am. 5, obr I;

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 4.371 m² przy ul. B. Chrobrego, stanowiącej działkę

☐ nr 6, am. 15, obr VI;

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 18.454 m² przy ul. Głównej, stanowiącej działkę

☐ nr 21/4, am. 4, obr III;

➔ nieruchomości gruntowej

niezabudowanej o pow. 5.438 m² przy ul. Nadrzecnej, stanowiącej działkę

☐ nr 32, am. 5, obr I;

➔ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 350 m² przy ul. Grunwaldzkiej, stanowiącej część działki

☐ nr 3, am. 2, obr V.

Promujemy miasto

Szanowni Państwo, z przyjemnością informujemy, że w Miejskim Centrum Kultury przy ul. Dworcowej 1 ponownie - po krótkiej przerwie - są do odebrania promocyjne ramki do tablic rejestracyjnych. Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy po ich odbiór.

7

Serdeczne podziękowania za tak liczne uczestnictwo we mszy świętej i ceremonii pogrzebowej

Ś.P. MACIEJA GOLANOWSKIEGO

składamy: pocztom sztandarowym, ratownikom GOPR, przewodnikom sudeckim, przyjaciołom zmarłego i lokalnej społeczności. Dziękujemy również za okazane i w dalszym ciągu okazywane nam wyrazy współczucia.

Rodzina

TO SERCE BIJE WŁAŚNIE DLA WAS!

Łatwo było napisać – zapraszamy na parapetówkę, ale jednak przyjęcie kilkuset osób w obiekcie, którego możliwości funkcjonalne nie zostały jeszcze poznane, to nie to samo, co ugoszczenie parunastu znajomych w kilkupokojowym nieurządzo- nym mieszkaniu. Do ostatnich godzin na stacji trwało sprzątan- ie i przenoszenie, ustawianie i wystawianie, urządzenie i me- blowanie, próbowanie i sprawdzanie, słowem – kontrola każdego elementu wy- posażenia, które musiało sprostać napo- rowi zwiedzających. A przecież należało jeszcze uzgodnić szczegóły związane z za- mówieniem i dostarczeniem przekąsek, sama kawa i herbata to jednak byłoby ciut za skromnie jak na tę uroczystość.

1 kwietnia na długo przed 16 było widać, że zapowiadała się gorąca impreza – ludzie tłumnie zdążyli w stronę stacji, samochody upchnięte były do granic możliwości terenu, spóźnialscy skarżyli się, że ledwo znaleźli kawałek miejsca przy moście.

Tłum tłoczył się w holu, bo na sali widowiskowej, mimo zwiększenia liczby krzeseł z 60 do 90, które trzeba było w pośpiechu zwozić z hali spacerowej, nie nie tylko nie było gdzie usiąść, ale nawet stanąć. Jak w tym typowym dla wszelkich improwizowanych otwarć udało się wszystko pospinać na czas i rozpocząć część oficjalną z lekkim tylko poślizgiem – pozostanie słodką tajemnicą organiza- torów.

Zacząto się skocznie, dosłownie, bo grupy taneczne pod okiem Adriana Mlecz- ka z Dream Dance Academy zaczęły moc- no dokazywać na niewielkiej w sumie sce- nie w takt dość nowoczesnej muzyki. Naj- pierw ubrane na zielono dzieciaki, a po nich w czarnych strojach – młodzieki. Sala była więc dostatecznie rozgrzana, by dać jej chwilę wytchnienia – mogła więc Do- rota Marek, dyrektor Miejskiego Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy przywitać wszystkich obecnych: zaproszo- nych gości, mieszkańców, turystów, któ- rym przybliżyła historię powstania placów- ki oraz jej cele. Ze wzruszeniem poinfor- mowała wszystkich, że wybranie daty pa-

Dokończenie tekstu na str. 9 ➔

Szli i szli i końca nie było widać tego szpaleru gości.

Dorothea Marek wręcza Jolii Serbiejczuk trzeci znak ostrzegawczy w prezencie dla Morsjan. Dwa już stoją przy wodospadach, ten jest na zaś.

Investor, czyli burmistrz Roland Marciniak (z prawej), i właściciel firmy - Rafał Idziaszek (z lewej) - która wykonała adaptację budynku.

Teresa Fierkowicz odbiera blok znaczków z żabkami. Z lewej - lokomotywa na ekranie parowym, uchwycona w momencie wynurzenia się z niebytu.

Goście zaproszeni na parapetówkę szczelnie wypełnili salę widowiskowo-wystawienniczą.

U góry dzieciaki w swym układzie tanecznym, u dołu - młodzież. I jak to młodzież, co widać, oderwana nieco od ziemi.

Parowóz dziejów ruszył w wędrowkę po historycznych kartach kolei izer- skiej. W rolę ciuchci ciągnącej „wagony” wcielił się Filip Daszko.

Fot. 1

rapetówki nie było czysto przypadkowe – tego dnia bowiem przypada 25. rocznica rozpoczęcia jej pracy w Urzędzie Miasta.

- To głównie dla Państwa powstało to miejsce – STACJA KULTURY – SERCE MIASTA, i to serce bije właśnie dla Was – zapewniła D. Marek, roztaczając przez zebranych wizję działalności, w której zmieściła się grupa kabaretowa, sekcje zainteresowań (plastyczne, modelarskie, muzyczne, fotograficzne, taneczne, jogi), wydarzenia (koncerty, spektakle, wystawy, wernisaże, plenery malarskie i rzeźbiarskie, a także imprezy plenerowe na placu przy stacji, jarmarki), Uniwersytet Trzeciego Wieku, małe muzeum kolei izerskiej, informacja turystyczna.

Na koniec przypomniała, że adaptacja dawnej stacji kolejowej (wraz z otoczeniem) na Stację Kultury była możliwa dzięki unijnej dotacji w wysokości ponad 5 mln zł (przy wkładzie gminy wynoszącym niewiele ponad 1 mln zł), a także dzięki zaangażowaniu pracowników urzędu, którzy się projektem prowadzili – Moniki Hajny-Daszko, Katarzyny Dudy i Mariusza Pysza, oraz profesjonalizmowi firmy Idziaszek.

Po wystąpieniu pani dyrektor głos zabierali kolejno: burmistrz Roland Marciniak (z dumą obwieścił powstanie instytucji kultury po przeszło 20 latach jej nieobecności w życiu miasta) i Rafał Idziaszek, który przyznał, że zmierzenie się z tym projektem było dużym wyzwaniem dla jego firmy.

To nie był jeszcze koniec artystycznych prezentacji, bo na scenie wystąpiła – z towarzyszeniem gitary - Oliwia Bigus, dziewczyna wszechstronnie uzdolniona, bo w piwnicznej stacyjnej izbie wystawiła też kilka swych prac plastycznych oraz wierszy.

Po niej przed zastąpioną kurtyną stanęła Teresa Fierkowicz, by zapowiedzieć „Historię kolei w Świeradowie-Zdroju, spisana wierszem...” luźno opartej na „Lokomotywie”. Autorką była Grażyna Kasprzak, a dzieciaki z Ila i Illa, sunąc wagonowym szpalerem po scenie, wyrecytowały ją tak:

1909
Wjeżdża lokomotywa do Świeradowa-
czarna, błyszcząca, wielka i nowa!
Tłumy mieszkańców ją tu witają,
flagi na stacji już powiewają.
(...)

Odtąd codziennie i punktualnie
wjeżdżały pociągi na stację piękną.
Ludzie wsiadali i wysiadali,
lubili jeździć swoją „kolejką”.
I tak trzydzieści sześć lat bez mała
Kolejka Izerska tu przyjeżdżała.
Chociaż świat tonął w strasznej wojnie,
tu, w uzdrowisku było spokojnie.
1945

Wojna minęła, świat się uspokoił...
Teraz nastały całkiem nowe czasy.
Wróciła Polska, więc do Świeradowa
pociągi wiozły Polaków na wczasy.
(...)

Niejeden turysta przyjechał koleją
i zachwycony pozostał na dłużej.
Niejeden wspominał z dzieciństwa, wzruszony,
starym pociągiem do babci podróżę...
1996

I tak mijały lat dziesiątki,
wybudowano nową, piękną drogę.
Wolno jeździły teraz pociągi,
szybciej jechało się samochodem.
(...)

Pusto zrobiło się na starej stacji.
Tylko wiatr często hulał po peronach...
Zamknięto trasę. Szybkich autobusów
stary parowóz przecież nie pokona!
2019

Lecz choć przez lata pociąg nie zagościł
na starej stacji, tutaj – w Świeradowie,
to jednak pamięć o izerskiej ciuchci,

została w sercach ludzi oraz w głowie.
I teraz stoi stacja – piękna, nowa,
a w niej muzeum i makieta ciuchci...
Więc zapraszamy znów do Świeradowa!
Może niedługo pociąg też powróci?!

Jeszcze tylko „Syntonia”, która w studiu nagrań będzie miała swą salę prób, zaintonowała kilka pieśni, a goście już rozbiegli się po stacji, obierając sobie za kierunek zwiedzania informacje, które Dorota Marek podała jako wskazówki.

Na parapetach okien w sali widowiskowej ułożono smakowitości: chleb z masłem z Czarciemu Młyna, wypieczony przez Kingę Miakienko i Anię Martynowską-Pietrzyk, ciasta – marchwiowe i dyniowe z Cynamonowej Chaty, które upiekł Piotr Bigus, sery owcze z Bacówki Izerskiej dostarczone przez Łukasza Paczyńskiego. Zabrakło, niestety ekspozycji pierników izerskich od Izabeli Janiak, bo niestety Pracownia Piernikowa Isabell miała tego dnia zbyt dużo zamówień, by podobać i stacyjnemu.

Ale w tej sali było też coś dla ducha – w przeszklonych gablotach znalazła się część kolekcji żab ze zbiorów T. Fierkowicz oraz kubków z ich wizerunkami. Ten żabi akcent nie był przypadkowy, a jego zwieńczeniem było wręczenie Teresie pakietu znaczków pocztowych z żabami, wydane go okolicznościowo dwa lata temu przez Poczta Polską dla Łata z Radiem. Gdyby obdarowana zechciała (niechcąc, oczywiście, ponaklejać te znaczki na listy, przesyłki byłyby ważne).

Ale nie było to jedyne przekazanie tego popołudnia – Jolanta Sergiejczuk odebrała trzeci znak drogowy „Uwaga, morsy!” (dwa już stoją przy drodze do wodospadów).

Za salą, w dawnym magazynie, które teraz będzie pełnił funkcje wystawiennicze, zawisły prace uczniów klas: Ila Izy Salawy i Illa Teresy Fierkowicz, które rysowały na temat „Moja wizja Stacji Kultury”.

W holu recepcyjnym, gdzie jak w ukropie uwijały się zatrudnione akurat 1 kwietnia szefowe Izerskiej Łąki (Kasia – ponownie) i Czarciemu Młyna (Ania – w debiucie), trwało obłożenie stoiska z tradycyjnymi lodami POLISH TO NATURALNIE, na którym honory domu pełnili: Nikoleta Dzierżęga i Marek Lachowicz. Zimne delikacje tak pochłonęły stojących w kolejce, że

chyba nie zwracali większej uwagi na zdjęcia i filmy nakręcone podczas remontu Stacji. Nie umknęła im natomiast ankieta, która miała m.in. odpowiedzieć na pytanie, jakiego rodzaju działalność ankietowani widzieliby w MCK (wypełniono 300).

Komu kolejka wydała się za długa, poszedł zwiedzać makieta linii kolejowej Gryfów-Świeradów, gdzie z opowieścią na jej temat czekał jej twórca, Piotr Heda, i gdzie pociągi zapowiadał spiker głosem Tomka Słowińskiego. Zanim jednak goście mogli oniemiać z wrażenia na widok makiety, musieli przejść przez ciemny tunel, w którym na ekranie parowym zniekacza najeżdżała na nich wirtualna lokomotywa.

W sali warsztatowej trwały warsztaty z tworzenia wertykalnych kompozycji kwiatowych, prowadzone przez Piotra Bigusa, w studiu fotograficznym tworzone filmową kapsułą czasu; każdy mógł do niej wpaść i przekazać swe przesłanie, które być może za 5 lub 10 lat zostanie odtworzone na rocznicy otwarcia Stacji.

Wąskimi i stromymi schodkami do „Wigwamu” (ale też „Harcówki” i „Orlego Gniazda”) żwawo wbiegły dzieci z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, by odebrać w prezencie koszulkę ufundowaną na dobry początek przez urząd i Stację. Strażacy będą tę przestrzeń dzielić pospołu z harcerzami i Świeradowskimi Orłami.

Na II piętrze w sali zajęciowej kilkoro uczestników rozłożyło karimaty biorąc udział w zajęciach jogi, prowadzonych przez Corę Szymoche, przyjaciela Stacji.

Wszystko to mieszało się jak w tyglu, ale na pewno każdy znalazł coś interesującego dla siebie. Według szacunków tego popołudnia przewinęło się przez Stację Kultury ok. 500 osób: przychodzili, wychodzili, przemierzali sale i korytarze, zajrzeli na peron i do piwnicy, przewieźli się bodaj najkrótszą windą w okolicy (jeden poziom), pogadali jedni z drugimi, a opuszczając MCK – brali na pamiątkę lizaki, czekoladki, baloniki i magnesiki na lodówkę, a wszystko z logiem Serca Miasta.

Tekst - Adam Karolczuk
Zdjęcia - Tomasz Chmielowiec
(fot. nr 1, 3, 4)
Tomasz Słowiński (fot. nr 16)
Adam Karolczuk (pozostałe)

Kilkadziesiąt minut trwało obłożenie stoiska z lodami Polish To Naturalnie. U dołu gry i zabawy w pokoju, który będzie harcówką, a także siedzibą Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej i Świeradowskich Orłów.

Fot. 11

Fot. 12

Syntonia nigdy nie zawodzi, a jej występy zawsze towarzyszą najważniejszym wydarzeniom w mieście. Miałoby jej zabraknąć na Stacji Kultury?

Fot. 13

U góry Oliwia Bigus w swym kolejnym solowym świeradowskim występie estradowym, poniżej - jej obrazy na sztalugach w piwnicy Stacji.

Fot. 14

Fot. 15

Jeden z wielu rysunków wyksonowanych w sali wystawienniczej. Ten jest autorstwa Leny Sokołowskiej z kl. IIIa - to jej wizja Stacji Kultury.

Fot. 16

Pamiątkowe zdjęcie z kapsuły czasu, do którego stanęły osoby mające wkład w zorganizowanie parapetówki.

Kulturalny piątek

Tak można określić dzień 5 kwietnia, w którym wielu mieszkańców i nie tylko mogło kulturalnie spędzić czas wolny dzięki wydarzeniom, które według nas należą do ciekawych i niepowtarzalnych.

Izerki wydarzeniu, czyli w spotkaniu z dolnośląską pisarką Jolantą Marią Kaletą (przypomnijmy - 5 października 2017 r. w „Izerce” odbyła się premiera powieści sensacyjno-przygodowej „Pułapka” rozgrywającej

„Izerka” już od 15³⁰ była w dyspozycji kandydatek do Sejmu Dzieci i Młodzieży – uczennic Julii Skoczylas i Katarzyny Salawy (na zdjęciu stoją z lewej), które przygotowały autorską prezentację o Wincentym Witosie, człowieku tzw. „Czarnej legendy”, niezwykle bohaterze sceny politycznej II Rzeczypospolitej, uważanego za polityka, pragmatyka i realistę, przywódcę ruchu ludowego.

Dziewczyny starannie przygotowały się do spotkania z naszymi czytelnikami, ale też swoimi nauczycielami; były więc i tablice udekorowane cytatami m.in. bardzo aktualnymi, aż do naszych czasów (*Zaprzestanie wszelkich kłótni pomiędzy sobą, stańcie się jedną wielką solidarną rodziną*), i książki o Witosie, ale także przepyszne babeczki i kanapki przez nie wykonane, zaś symboliczne róże dopełniły tej prezentację.

Dziewczyny otrzymały gromkie brawa i już bez tremy mogły uczestniczyć w drugim jakże ważnym dla

Serdecznie zapraszamy Rodziców, Dziadków i Czytelników na Finał Ogólnomiejskiego Konkursu Recytatorskiego „Kiedy myślę – Ojczyzna” który odbędzie się 24 kwietnia o godz. 9⁰⁰ w bibliotece IZERKA.

się w naszym mieście, a chodziło w niej o skarby), która przyjechała z najnowszą powieścią historyczną „Wojna i miłość” (t. 1).

Spotkanie było bardzo ciekawe, autorka jak zwykle odpowiadała wyczerpująco, co jeszcze bardziej zachęcało do zakupu lub choćby przeczytania książki. Drugi tom ukaże się w październiku, oczywiście, już mamy umówione spotkanie z czytelnikami. Reasumując, kto szuka kultury, ten ją znajdzie, wystarczy tylko śledzić strony Urzędu Miasta, „Notatnika”, plakaty, można też przyjść do biblioteki, porozglądać się i coś kulturalnego dla siebie znaleźć.

Życzymy kulturalnych, rodzinnych Świąt Wielkanocnych, wiele wrażeń wiosennych i dużo uśmiechu. A jako lekturę wiosenną polecamy książki J. M. Kalety, R. Mroza, M. Ulatowskiej i wielu innych współczesnych polskich autorów.

KP

Palmy po raz 10.

Do Izerki dostarczono 91 palm wykonanych przez dzieci od przedszkola po uczniów klasy VIII, z obu szkół świeradowskich, przedszkola oraz SP nr 2 w Lwówku Śląskim.

Przypomnijmy jak to było: w roku 2018 – 82 palmy, 2017 – 47, 2016 – 86, 2015 – 51, 2014 – 43.

Rok temu tytuł „Super Palmy 2018” jednomyślnie przyznano Wiktorii Chajęckiej, m.in. za wysokość – 2,72 m - precyzję, estetykę, wykorzystanie naturalnych roślin z izerskich pól, łąk i lasów...

Miło nam poinformować, że tytuł „Super Palmy 2019” został obroniony jednomyślnie i ponownie należy do Wiktorii Chajęckiej z klasy II. Gratulujemy! Jej palma na zdjęciu leży na stole, a wszystkie palmy konkursowe można oglądać w świeradowskim kościele.

Radni czytali

Cieszy nas ogromnie, że radni są aktywni i razem z Izerką wychowują młode pokolenie na czytelników. W akcji „Radni czytają dzieciom”, marcowe czytanie przejęły panie:

Niezawodna Aleksandra Kasprzak spotkała się po raz kolejny z najmłodszymi dziećmi z grupy Kasztanowej i Świerkowej, które po raz pierwszy były w Izerce;

Urszula Romanowicz, po raz drugi, tym razem z grupą Jarzębinowa, która wysłuchała wesołego opowiadania „Jak wróbelk Elemelek zamieszania zrobił wiele”. Oczywiście, dusza nauczyciela zwyciężyła, i jak u pani Uli: po czytaniu pogadanka o tym, jak dzieci mogą na swój sposób zachowywać się ekologicznie, (segregacja śmieci, zachowanie czy-

stości w lesie i nie tylko, sprzątanie po swoich pupilach, niemarnowanie wody);

Marta Wróbel (na zdjęciu), debiutująca przekazem opowiadania o „Wróbelku Elemelku, który leśną dróżką szedł w niedzielę”, a pomagała jej córka Zuzia, by później wspólnie uczestniczyć w zajęciach dla dzieci - należało wykonać postać bociana z różnych materiałów; z zadania wywiązały się znakomicie, bocianie portrety zabrały ze sobą.

W kwietniu już zapowiedzieli się Mateusz Szumlas i - a jakże! - Aleksandra Kasprzak...

A my przypominamy hasła z kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”, są bardzo ważne:

□ *Czytelnik to osoba myśląca, wykształcona, wrażliwa moralnie z wyobraźnią, która będzie żyć lepiej, a nawet dłużej, podejmując w życiu mądrzejsze decyzje.*

□ *Dobra znajomość języka i czytanie to wizerunek sukcesu w szkole oraz przepustka do wielu zawodów i lepszego życia*

□ *Wysoki poziom czytelnictwa ma pozytywny wpływ na mądrość i dobrobyt narodu*

Dlatego czytamy dzieciom od urodzenia 20 minut dziennie. Codziennie! Tak, by pokochały czytanie.

Krystyna Piotrowska

ŚWIĄTY
DZIEŃ
KSIĄŻKI
i Praw Autorskich

23 kwietnia

Już po raz 18. odbędą się Świeradowskie Dni Książki

„Książka i Róża”

Miejska Biblioteka Publiczna

zaprasza serdecznie na obchody do „Izerki”

w dniach 23-26 kwietnia br.

W programie między innymi:

- udział w projekcie dla dzieci Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu pod hasłem „Książki Mistrzów”.

- książka z różą i specjalną dedykacją Z KOSZYKA dla czytelników, którzy odwiedzą Izerkę w tych dniach.

Przypomnijmy! Święto książek

zorganizowano po to,

aby zachęcać nas wszystkich

do czytania książek

i rozmawiania o literaturze

Warto przyjść do Izerki

w Święto Książki z Różą!

RADIA
KSON

PRZEKAŻ SWÓJ
1% PODATKU
NA KARKONOSKI
SEJMIK OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
WYDAWCĘ RADIA KSON

KRS 0000 100 516

Pod tym numerem KRS możemy wspomóc niewidomego Mariana Baczyńskiego i towarzyszącego mu psa przewodnika, na utrzymanie którego PFRON kilka lat temu cofnął dotację. Aby pomóc panu Marianowi należy w polu zatytułowanym „Wniosek o przekazanie 1% podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego” podać numer KRS i dodatkowo w polu „Cel szczegółowy” prosimy wpisać „Marian Baczyński - na jego psa przewodnika.”

Wszystko jest fajne

Od marca uczniowie naszej szkoły mogą korzystać z nowo dobudowanej części. Mają nowe pracownie. Szkoła bardzo się zmieniła – jest więcej światła i przestrzeni, a przeszklone ściany pozwalają cieszyć się pięknymi widokami. Uczniom bardzo podobają się nowe sale, wyposażenie i pomoce. Szkielety i modele mają już swoje imiona.

- *Bardzo podobają mi się wnęki do siedzenia* – mówi jedna z uczennic klasy siódmej.

- *A mnie przeszklona pracow-*

nia komputerowa – dodaje jej młodszemu kolega z klasy szóstej.

Dużą sympatią cieszy się również aula, w której rozłożono stoły do tenisa stołowego.

- *Wszystko jest fajne* – podsumowuje uczeń klasy piątej.

Młodzież nie może nacieszyć się przestrzenią i nowością. W nowej części szkoły spędzają każdą wolną chwilę. Miejmy nadzieję, że dostęp do nowoczesnych pomocy przełoży się na lepsze wyniki w nauce.

Jagoda Durów – kl. VII

Dzwonek zadzwonił trzykrotnie

Dzwonek zadzwonił trzykrotnie. Uczniowie zebrali się w korytarzu, w oczekiwaniu na ogłoszenia. Nauczycielki poustawiały młodsze dzieci, a Pani Dyrektor wyszła na środek. Zwróciła uwagę na parę ważnych szkolnych problemów, po czym spojrzała się po wszystkich zebranych. Poinformowała o tym, że jeśli uczniowie pomogą sprzątnąć nową część szkoły, w następnym tygodniu będzie można jej używać. Zgłosiło się mnóstwo chętnych.

Następnie oprowadzono wszystkich po salach, do których dotychczas mieli dostęp tylko osoby odpowiedzialne za budowę. Najpierw pokazano aulę, nieco większą od

miejsca, w którym teraz odbywały się apele i występy. Podłoga była betonowa, a ściany drewniane. Wyglądało to bardzo nowocześnie i ciekawie. Obok korytarz z drewnianymi szafkami w ścianach, w środku – kolorowymi. Potem obejrzano klasę matematyczną. W porównaniu z innymi salami była wielka – mieściła około trzydziestu osób. Przy biurku nauczyciela wisiały tablice – kredowa i multimedialna. Później zobaczono pracownię biologiczno-chemiczno-fizyczną. Uczniowie przyrzekli się długim ławkom, zlewom, szafkom i schowkowi. Na końcu rzucano okiem na klasę, gdzie miały się odbywać niektóre inne zajęcia,

szczególnie dla młodszych klas.

Kiedy tylko dobudowana część została udostępniona, młodzież zapalała wielką chęcią do nauki.

W poniedziałek 25 marca do użytku uczniów zostały udostępnione nowe pracownie: matematyczna, przyrodnicza, biologiczno-chemiczna i komputerowa. Dobudowana część jest w nowoczesnym stylu, ściany drewniane lub przeszklone, posadzki cementowe, a klasy duże i przestronne, ze schowkami na tyłach. Na korytarzach mamy nowe szafki oraz wnęki w ścianach, gdzie uczniowie mogą usiąść.

Pani Dyrektor zakupiła sporo pomocy naukowych, między innymi sztuczny szkielet człowieka, manekiny z wyjmowanymi częściami ciała czy plastikowe ucho i oko. Uczniom bardzo podobają się nowe sale. *Oliwia Milewska – kl. VII*

19 marca w Pisarzowicach koło Kamiennej Góry odbyły się zawody w tenisie stołowym strefy jeleniogórskiej, w której brali udział mistrzowie powiatów z poszczególnych szkół podstawowych. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2 rozegrali turniej w systemie każdy z każdym kategorii chłopców klas IV-VI.

Nasza drużyna w składzie: Jakub Sokołowski, Brajan Bolibok oraz Arseniy Firko (na zdjęciu najwyżej na podium), była bezkonkurencyjna. Chłopcy wygrali wszystkie sety i nie pozostawili żadnych złudzeń, kto jest najlepszy na tym turnieju, który dał nam awans do finału wojewódzkiego.

W szkole jest super

Obecnie nasza szkoła jest ogromna. Mamy trzy nowe pracownie: matematyczną, przyrodniczą i poznawania świata. Każda sala wyposażona jest w bardzo ciekawe pomoce: naukowe, chemiczne i plastyczne. Krzesła są bardzo dobrej jakości i dostosowane do krzywizn kręgosłupa. W każdej klasie jest tablica interaktywna i tablica zwyczajna, a na każdej ławce po jednym kranie. Na wszystkich oknach są rolety.

Z kolei w korytarzach jest duża ilość okien i wnęki dla dzieci do roz-

mów na przerwie. W każdym pomieszczeniu jest ogrzewanie podłogowe. Na dole i na górze są drewniane ściany, szafy i szafki. Szafki są duże, a w środku jest taki sam kolor, jak kolor cyfry oznaczającej, która to szafka.

Łazienki są piękne, jak w hotelach. Na korytarzu głównym są rozłożone dwa stoły do tenisa stołowego!

Moim zdaniem szkoła po przebudowie jest super. Wszystko bardzo mi się podoba.

Izabela Gettner – kl. III

Finał rozegrano 26 marca w Brzegu Dolnym. Nasi zawodnicy mieli możliwość zaważać przy stole z mistrzem Polski oraz Europy. Ostatecznie zajęliśmy 7. miejsce w województwie, co jest ogromnym sukcesem naszej drużyny. Na tym spotkaniu nie mogło zabraknąć dopingiu ze strony kolegów i koleżanek naszych mistrzów, w wyjeździe do Brzegu Dolnego brali bowiem udział również uczniowie najbardziej zaangażowani w życie sportowe szkoły.

Emocje podczas finału wojewódzkiego sięgały zenitu a kibice

wsparli naszą drużynę. Gratulujemy ogromnego sukcesu i życzymy jeszcze lepszych wyników.

Anna Soltys

Marta Budzińska - Socha

POPRAWNIE PISZĘ, PIĘKNIE MÓWIĘ

Izabela Gettner, uczennica klasy trzeciej Szkoły Podstawowej nr 2 jest finalistką Dolnośląskiego Konkursu Polonistycznego dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej województwa dolnośląskiego.

Izabela w eliminacjach szkol-

nych zajęła I miejsce. Eliminacje okręgowe odbyły się w Zgorzelcu i nasza uczennica znalazła się wśród czterech uczniów, którzy zakwalifikowali się do etapu wojewódzkiego.

W pierwszych dwóch etapach konkursu uczestnicy mieli za zada-

nie napisać dyktando i opowiadanie twórcze. W trzecim wzięło udział dwudziestu najlepszych polonistów edukacji wczesnoszkolnej, a wśród nich Iza.

Wrocławski etap był najtrudniejszy. Zadaniem uczniów była wypowiedź ustna na temat utworu poetyckiego, po wcześniejszym kilkunastominutowym przygotowaniu. Jak na maturze! Było to niezwykłe doświadczenie i wyzwanie, któremu z sukcesem sprostała nasza uczennica.

Gratulujemy i dziękujemy Izabeli oraz jej rodzicom za pomoc w przygotowaniu i za wsparcie.

Lucyna Fischer

Lasy Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

Wstęp wolny!

Nadleśnictwo Świeradów
zaprasza na wydarzenie:
Wielka Rodzina Majówka
1 maja 2019

START: Nadleśnictwo Świeradów
Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 1

Wycieczki z LEŚNIKAMI
9:00 - Wycieczka piesza z Wiedźmami Izerskimi „Izerskie Wiedźmy, Trolle i szkodniki”
10:00 - Wyprawa geologiczna „Z młotkiem w góry”
11:00 - Rowerowa wycieczka na Single Track
11:00 - Rodzinną wycieczką ścieżką edukacyjną „Zajęcznik”

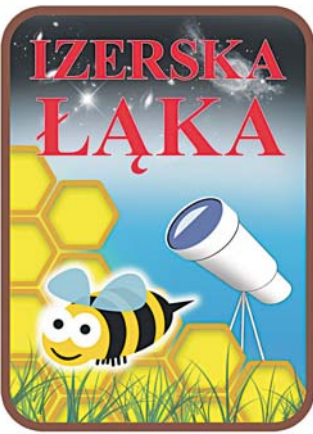
14:00 - Piknik w ogrodzie „Izery Trzech Żywiołów” przy siedzibie Nadleśnictwa

W czasie pikniku...
* Leśnicy z LKP Dolina Baryczy - zajęcia dla najmłodszych
* Warsztaty m.in.
- Drewno jest piękne
- Rozpoznawanie minerałów
- Pszczoły wracają do lasu
- Leśne smaki i smaczki
* Geocaching
* stoisko myśliwskie
* strażacka GROCHÓWKA
* oraz wiele innych atrakcji

21:00 - Co w lesie huczy?
prezentacja i nocne wyjście do lasu
Szczegóły:
facebook.com/nadleśnictwo.swieradow
www.swieradow.wroclaw.lasy.gov.pl

Partnerzy:

#czaswlas

Centrum Edukacji Ekologicznej
NATURA 2000 „Izerska Łąka”,
ul. Rolnicza 7 (nad Czarcim Młynem)

Otwarte od wtorku do soboty
w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
tel. 75 617 14 42
izerskalaka@swieradowzdroj.pl
www.swieradowzdroj.pl
(zakładka Izerska Łąka)

Gospodarz obiektu
Katarzyna Rzeczkowska

W czasie „Powitania Wiosny” dołączyliśmy wspólnie z ornitologiem Panem Tomaszem Maszkalo do ogólnopolskiej akcji „Noc Sów”. Przed wyjściem w teren została przeprowadzona prezentacja dotycząca sów, ich zachowań, wymagań gniazdowych itd.

Uczestnicy zostali zapoznani także z dźwiękami jakie wydają sowy – okazało się, że nie każda sowa robi „u-hu”. Niestety, mimo dopisującej pogody, sowy nie chciały współpracować i żadna nie odezwała się na nasze nawoływanie. Jednak spacer był udany - ruch to zdrowie, więc było warto!

POWITANIE WIOSNY

23 marca poprowadziłam ostatnią moją imprezę w „Izerskiej Łące”. Wspólnie „Powitaliśmy Wiosnę”, a Ona zdecydowanie powitała nas piękną i słoneczną pogodą. Od godziny 13⁰⁰ mogli Państwo wykorzystać niesamowitą okazję do zajrzenia w gniazdo trzmieli, które zostało przywiezione przez Stowarzyszenie Natura i Człowiek!

Poza tą atrakcją, przy stanowisku Stowarzyszenia pokazane były krajowe trzmielie i klucze do ich oznaczania oraz wystawiona była kula z loterią, gdzie każdy los wygrał. W losowaniu do wygrania były książki „Trzmielie Wrocławia”, zestawy nasion i nasze gry.

Po takiej dawce edukacji uczestnicy przechodzili pod wiatkę, gdzie czekali przedstawiciele Łąk Kwiatnych, i tam wspólnymi siłami chętni wykonywali swoje bomby nasienne. Taka bomba (mieszanka ziemi, gliny i nasion) może zostać rzucona w niedostępne miejsce i nasionka dzięki ziemi, która stanowi podstawę do wykiełkowania, będą mogły cieszyć nasze oczy piękną łąką kwiatną, kiedy już urosnie. W mieszankach były chabry, kąkolki, maki i inne polne kwiaty, których jest już coraz mniej w przydrożnych rowach czy na miedzach.

Mam nadzieję, że to wydarzenie, które zakończyło moją pracę w obiekcie zaowocuje pięknymi łąkami przy Państwa domach.

Dziękuję za udział w „Powitaniu Wiosny” oraz w każdym innym wydarzeniu, które tworzyli Państwo razem ze mną. Uśmiechy dzieci i ciepłe słowa uznania od zadowolonych z obsługi osób - to największa nagroda za dwa i pół roku pracy w Centrum. Dzięki Państwu moja motywacja do działania jest nieustanna, więc nie żegnam się, a mówię „do zobaczenia”.

Czy wiesz, że...

⇒ Według szacunków na świecie jest około 150 tysięcy gatunków motyli?

⇒ Najbardziej popularnym przykładem motyli-podróżników są amerykańskie monarchy (*Danaid wędrowny*), które masowo udają się w podróż z Kanady do Meksyku (nawet 3.000 km)?

⇒ W amazońskiej dżungli motyle piją żółwie łzy, aby uzupełnić w swoim organizmie niedobory sodu?

DZIEŃ DOBRY!

Po 2,5 roku z ogromną przyjemnością wróciłam na „Izerską Łąkę”. Zastąpiłam dużo zmian. Łąka została wyposażona w wiele nowych, ciekawych materiałów dydaktycznych, które planuję wykorzystywać do zajęć.

Mam nadzieję, że wszystkie osoby odwiedzające nasze Centrum będą mogły i chciały korzystać z nich i że wspólnie będziemy tworzyć interesujące zajęcia.

„Izerska Łąka” jest otwarta na współpracę i ciekawe pomysły, serdecznie zapraszam!

Katarzyna Rzeczkowska

Informacje z „Izerskiej Łąki” napisała i zebrała z Państwem Monika Chwaszcz.

Autorem zdjęcia do winiety jest Tomasz Chmielowiec.

Dowiedz się więcej
i polub nas
na Facebooku
IzerskaLaka
ZAPRASZAMY!

We wtorki zapraszamy na warsztaty (obowiązują zapisy). Od środy do soboty zwiedzanie o każdej pełnej godzinie (od godz. 10⁰⁰ do 16⁰⁰, ostatnie o godz. 15⁰⁰).

Tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@swieradowzdroj.pl

Gospodarz obiektu
Anna Martynowska-Pietrzyk

JAK MŁYNARKA KINGA ANNĘ W ARKANA WIEDZY WTAJEMNICZAŁA

Są takie tajemnice, których nie wyjawia się na głos w żadnych okolicznościach, a już na pewno nie w obecności obiektywu.

Ileż to razy trzeba się będzie schylać, żeby poznać wszystkie tajemnice pieca chlebowego!

Skoro już wszystko wiesz, bierz klucz, dziel i... piecz!

Mozolne układanie ciasta w foremce opłaciło się - wypiek zadebiutował na otwarciu Stacji Kultury, reklamacji nie było!

Jak widzisz, koło się kręci, a teraz sama musisz dojść do tego, co i jak je porusza.

MŁYN TO MIEJSCE, GDZIE WAŻNA JEST TRADYCJA, HISTORIA I LUDZIE

Cztery lata temu, kiedy jeszcze nie planowałam przeprowadzki na wieś, niemniej będąc w Czarcim Młynie pomyślałam, że jeśli kiedykolwiek zamieszkać w tym rejonie, chciałabym pracować właśnie w takim miejscu. Lata mijały, a mój pomysł przeprowadzki na wieś nabierał coraz bardziej realnych kształtów po to, żeby w sierpniu ubiegłego roku stać się faktem. Zostawiliśmy Wrocław i całą rodziną osiedliliśmy się na niewielkiej wsi położonej na Pogórzu Izerskim.

Moje dotychczasowe życie zawodowe było związane głównie z branżą finansową. Duże korporacje, wskaźniki, praca pod presją czasu i targetami do zrealizowania. Tym bardziej się cieszę, że teraz będę mogła pracować tu, gdzie ważna jest tradycja, historia i ludzie. Gdzie czas się zatrzymuje dając świadectwo minionych wieków.

Kontynuując tradycję moich poprzedników, którzy wysoko postawili poprzeczkę swoim następcom, na łamach „Notatnika Świeradowskiego” będę się nadal z Państwem dzieliła tym, co się dzieje w Młynie. Mam także kilka pomysłów na warsztaty oraz wykłady z ciekawymi ludźmi. Bardzo chciałabym przywrócić spotkania w Młynie Koła Gospodyń Miejskich, żeby wiedza i doświadcze-

nie płynęły dalej. Jednak przede wszystkim zamierzam przekazywać historię tego cudownego miejsca, zarówno podczas zwiedzania, jak i podczas warsztatów pieczenia chleba. I Czart niech mi sprzyja :)

Anna Martynowska-Pietrzyk

Autorem zdjęcia do winiety jest
Tomasz Chmielowiec.

13

WARSZTATOWE WTORKI

Zapisy na godziny: 9⁰⁰ lub 12⁰⁰ (zapisy najpóźniej w sobotę do 16⁰⁰)

Grupy: dorośli do 10 osób, dzieci (6-10 lat) do 16 osób

zapoznanie się ze zbożami, mąkami i produktami niezbędnymi do wypieku

wyrabianie ciasta na chleb pszenno-żytni

zagniatanie i formowanie butek orkiszowych

dokarmianie zakwasu

zwiedzanie „Czarciego Młyna”

degustacja wypieków

Więcej informacji na www.swieradowzdroj.pl

w zakładce CZARCI MŁYN

Warsztaty trwają ok. 3 godzin i są **bezpłatne!**

Młynarka Kinga zaprasza!

Adres:
ul. Lwówecka 5 59-850
Swieradów-Zdrój
(os. Czarniawa-Zdrój)

Telefon:
75 78 45 325

Mail:
czarcimlyn@swieradow-zdroj.pl

facebook

YouTube

/CzarcieMlynSwieradow

/CzarciaLaka

ROSAHUMUS - nawóz superstar!

Kwiecień w ogrodzie to czas, kiedy wszystko zaczyna rosnąć i powoli cieszyć oko. Oczywiście to czas najbardziej wyczerpujących prac. Po zimowym zastoju rozruszanie mięśni bywa czasami bolesne. Ale czego się nie robi dla pięknego efektu.

W Czerniawie takie wiosenne rozruszanie mięśni i kości zafundowaliśmy sobie sprzątając miejscowość. To niewiarygodne wręcz, jak wielka ilość śmieci wszędzie zalegała. Ale teraz jest ładniej i czekamy tylko, aż pojawi się zielona trawa i liście i trochę zakryją miejsca, które niezbyt ciekawie się prezentują, a jest ich, niestety, wiele.

Czując wiosennego ducha miałem przyjemność poprowadzić warsztaty: dla lokalnego Stowarzyszenia „Aktywni Razem” (wykonywanie wianków wielkanocnych) i podczas otwarcia nowego Domu Kultury (wyrabianie wertykalnych kompozycji kwiatowych)

Teraz trzeba się zająć pracami we własnym ogrodzie, grabić, sadzić, pikować, wertykulować.... Wszystko trzeba jeszcze dobrze rozplanować, żeby się nie przemęczyć. Tym razem zachęcam, aby w tym roku zwrócić szczególną uwagę na odpowiednie nawożenie roślin. Ma ono kluczowe znaczenie, jeśli chcemy osiągnąć wspaniały efekt.

W swoim ogrodzie stosuję szeroką gamę nawozów organicznych, takich jak obornik bydlęcy i kurzy, gnojówka z obornika i pokrzywy oraz ziemia kompostowa. Posiłkuję się również nawozami mineralnymi, które uzupełniają nawożenie organiczne roślin.

Trzeba je stosować zwłaszcza wtedy, jeśli dodaliśmy do ziemi torfu lub kory, które zawierają co prawda dużo próchnicy, ale mają mało potrzebnych roślinom minerałów. Bardzo dobre są nawozy specjalistyczne przeznaczone dla konkretnych roślin: dla hortensji, róż, różaneczników i azalii, kwiatów ogrodowych, roślin iglastych, krzewów liściastych, trawników, borówek, poziomek i truskawek, winorośli oraz drzew i krzewów owocowych. Wszystkie je należy stosować zgodnie z instrukcjami produ-

centa. Sam mam kilka przewinień na koncie i kilka spalonych roślin, bo w swej własnej naiwności myślałem, że jak więcej podsypię, to szybciej urosną. A tu guzik – przenawoziłem i straciłem kilka rododendronów.

Jest jednak nawóz, który szczególnie polecam. W stu procentach naturalny i dający wspaniałe efekty - to ROSAHUMUS. Jest całkowicie rozpuszczalny w wodzie i zawiera kwasy humusowe, potas i żelazo, a przeznaczony jest do nawożenia doglebowego i poprawy jakości gleb. Jeden kilogram tego nawozu zawiera tyle kwasów humusowych co 30 ton obornika. Nawóz ten poprawia żyzność i strukturę gleby, zwiększa jej pojemność wodną, aktywizuje rozwój mikroorganizmów, zdecydowanie działa na wzrost i plonowanie. Ja go stosuję i widzę naprawdę dobre efekty, tylko uwaga - nie można go przedawkować. Zachęcam do poszukania informacji na ten temat i stosowanie.

A na zakończenie prezentuję poniżej zdjęcie mojego pierwszego ogrodu wertykalnego.

Serdecznie pozdrawiam i życzę wielkich warzyw, pięknie kwitnących kwiatów w tym roku - Piotr Bigus.

O ogrodach myśli spisane

Wyhoduj w sercu zielone drzewa, z pewnością ptak na nich zaśpiewa"
Przystawie chłińskie

Rabarbar to nie owoc

Nareszcie wiosna. Jest wszędzie, w moim ogrodzie zagościła na dobre. Dłuższe dni, więcej słońca i piękne kwiaty: ciemiernik, miódunka, omieg... W tamtym roku wysiałam niezapominajki, które kojarzą mi się z dzieciństwem, zbierałam je na łąkach. Kwitną tulipany i narcyze, bez których nie wyobrażam sobie ogrodu.

Cieszę mnie wszystkie kwiaty, ale szczególnie czekam na szachownice cesarską. To ciekawa roślina cebulowa, która na przełomie kwietnia i maja przyciąga wzrok. Na szczycie sztywnej, pięknie ulistnionej łodygi pojawiają się duże dzwonkowate kwiaty, a nad nimi rozeta sterczyjących liści przypominających piurpusz. Szachownica najlepiej rośnie na stanowisku słonecznym i nie lubi ciężkiego i wilgotnego podłoża, a jej podziemna część wydziela specyficzny intensywny zapach, który skutecznie odstrasza nornice.

Odkąd pamiętam, w moim ogrodzie rośnie rabarbar, kwitnie w maju, ale pędy kwiatowe należy usunąć, ponieważ ich rozwój osłabia roślinę. Rabarbar jest byliną i na całym świecie uważany jest za warzywo, z wyjątkiem USA - w tym kraju rabarbar to owoc. Czym czerwiejszy, tym słodszy smak i niewątpliwie kojarzy się z wiosną, nic tak nie gasi pragnienia w pierwsze ciepłe dni, jak kompot z rabarbaru; jego smak nie ma sobie równych, ale mimo mnogości zalet, uchodzi za roślinę zdrowotnie kontrowersyjną, bo podobnie jak szczaw zawiera w sobie kwas szczawiowy i nie wolno go spożywać osobom z dolegliwościami nerek i reumatyzmem.

W połowie kwietnia zaczynam sadzenie mieczyków, robię to w tygodniowych odstępach, w ten sposób zapewniam sobie dłuższy okres kwitnienia tych pięknych kolorowych kwiatów.

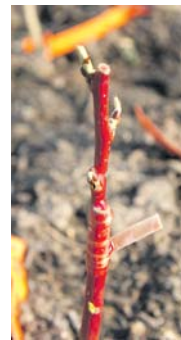
Czeka mnie jeszcze sporo pracy, ale ja to bardzo lubię i mam nadzieję że nigdy nie skończy mi się zapał do sadzenia, plewienia, podlewania i zmieniania. Pomysły pojawiają się nieustannie.

Irena Marciniak

Wiosna w szkółce i na łące

Zakończyliśmy właśnie akcję szczepienia wiosennego zrazami pochodzącymi z Gór Izerskich – razem z okulizacją wrześniową mamy ponad 600 zaszczepionych sadzonek. Jest bardzo ciepło, a że sadzonki „izerskie” szczepilem wcześniej, więc już ruszyły.

Na zdjęciu obok widać, jak pięknie listki przebijają się przez wosk; to niechybna oznaka, że zraz się przyjął, ale musimy jeszcze chwilę poczekać na pierwszy przyrost.

Poniżej przykład jak działa okulizacja - jest to metoda szczepienia, o której nie mówiłem wcześniej, ale umożliwia zaszczepienie oczkiem (pączkiem) śpiącym, pobranym nawet w momencie, gdy drzewo owocuje – mamy wtedy okazję bezpośrednio zobaczyć owoc, pobrać oczka i zaszczepić.

Na zdjęciu widać zebrane owoce z drzewa oznaczonego roboczo „566” – pobrałem z niego gałązkę

z oczkami (pączkami) i zaszczepiłem je na podkładce. Teraz pączek się rozwinął (fot. obok), a do jesieni dogoni szczepione wiosną metodą „na przystawkę”!

W sadzie zakończone cięcie (jak ktoś zdążył), a teraz ważne: zapylenie. Na szczęście w Świeradowie i okolicach pszczelarze hodują pszczoły miodne i one powinny zapylić większość kwiatów. Sam wzorem Centrum Edukacyjnego Izerska Łąka z Czerniawy od roku hoduję pszczoły murarki.

Zauważyłem, że wszędzie tam, gdzie miałem wystawione „domki” pszczoł murarek, w promieniu dwudziestu metrów owoce na drzewach były wyraźnie większe i było ich więcej – więc gorąco zachęcam do ich hodowania.

Dokończenie na str. 15 ⇨

Wznieśmy zielone ściany

Podczas zeszłorocznej edycji Konkursu „Kwiatny Świeradów” jury zaobserwowało, szczególnie w małych ogrodach przydomowych, pionowe konstrukcje z kwiatowymi doniczkami, zawieszonymi na sznurku butelkami po napojach, z których wyrastały pomidory, a także drabinki pokryte zielenią. Takie ogrody wertykalne, dzięki swojej konstrukcji, pozwalają zaoszczędzić miejsce, zachwycić czy zmienić wygląd nawet najbardziej zaniedbanej ściany czy przestrzeni.

Wykonanie kompozycji ogrodowej nie jest kosztowne, a jedynie wymaga od autora pomysłowości, zamiłowania do majsterkowania i umiejętności wykorzystania rzeczy, które nie są nam już potrzebne. Każdy ogrodnik ma w domu coś, w co można nasypać ziemi i stworzyć niepowtarzalną kompozycję. Zapraszamy 25 kwietnia o godz. 16⁰⁰ do Izerki na spotkanie, na którym szerzej omówimy temat tegorocznej edycji konkursu „Kwiatny Świeradów 2019”.

Wirtualna Kronika Świeradowa-Zdroju

Odkąd pamiętam, zawsze marzyło mi się utworzenie muzeum naszego miasta, takiego z prawdziwego zdarzenia z eksponatami, wspomnieniami mieszkańców, godzinami otwarcia.

Kilka takich miejsc w naszym mieście nawet powstało, była ekspozycja w Muzeum Sztuki Reduktywnej, w Miejskim Biurze Informacji Turystycznej, w Izerskim Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, do dzisiaj możemy poznawać historię miasta dzięki małej wystawie w Miejskiej Bibliotece Publicznej „Izerka”, w Izbie Pamięci prowadzonej przez Magdę Olszewską, w restauracjach „Arnika” i „Czarny Potok”, a także w Czarcim Młynie gdzie zobaczymy obrazki z Czerniawy-Zdroju.

Jednak cały czas mi czegoś brakowało, stąd idea powstania Wirtualnej Kroniki, która ma już swą zakładkę na naszej stronie www.swieradow-zdroj.pl - chciałabym teraz zaprosić Państwa do jej współtworzenia. Najbardziej zależy mi na wspomnieniach naszych mieszkańców, szczególnie tych od roku 1945, bo jak sami Państwo na pewno zauważyli, zdjęć, pocztówek czy skanów folderów z okresu przedwojennego mamy bardzo dużo, natomiast tych bardziej współczesnych - znacznie mniej.

DOROTA MAREK

Prace ogrodowe w kwietniu

- W pierwszej kolejności sprzątamy po zimie,
- Wyciągamy rośliny przechowywane przez zimę przesadzamy i nawozimy,
- Sadzimy bratki, stokrotki,

- Przeprowadzamy cięcie róż,
- Przycinamy takie drzewa owocowe jak śliwy, morele, brzoskwinie, oraz krzew winorośli i jeżyn,
- Młode siewki rozsąd uprawiane na parapetach okiennych należy regularnie podlewać i powoli przyzwyczajając je do warunków panujących na zewnątrz - w ciepłe dni odkrywamy siewki i uchylamy lekko okno,
- A poza tym, wykonujemy wszystkie inne prace, na które mamy tylko ochotę.

⇒ Ciąg dalszy ze str. 14

Okazuje się, jak sam się przekonałem, że jest to naprawdę proste. A teraz jest właśnie najlepszy czas do ich wystawienia do sadu.

W moim sadzie zakwitły już brzoskwinie, zaczynają kwitnąć wczesne czereśnie oraz śliwy, a jabłonie przygotowują już pączki do otwarcia – na zdjęciu poniżej pączki jabłoni odmiany „Oliwka czerwona” która owocuje zaraz po popularnej papirówce.

i wszędzie, ale często się udaje.

Wiadomo, że woda zamarzając wydziela ciepło – wiedzą o tym szczególnie leśnicy i sadownicy i stosują to w praktyce. W naszym przydomowym sadzie też możemy zastosować tę metodę, z często zaskakującym skutkiem. Wystarczy przez czas trwania przymrozku włączyć zraszanie w postaci popularnych zraszaczy na węzłach i spryskiwać nimi kwiaty w trakcie trwania ujemnej temperatury – jest duża szansa, że ocalimy dużą część owoców. Należy zatem się nieco przygotować, a potrzebne nam będą: zraszacz ogrodowy, tyczka drewniana lub inny element jako maszt, wąż ogrodowy.

Należy już teraz przygotować i sprawdzić jak działa nasz sprzęt. Należy to zrobić w taki sposób, żeby zraszacz na tyczce wprowadzić do wnętrza korony drzewa lub oprzeć o nią, tak, by jak największa ilość kwiatów znalazła się w obszarze działania wody, i podłączyć do źródła wody. W ten sposób praktycznie można uchronić kwiaty do temperatury – 7°C! Przy okazji będziemy rano podziwiać piękne obrazki kwiatów w szkłe z lodu (fot. powyżej) – ale po za zbiorowaniem płatków nic im nie będzie! Zróbmy to dla naszych owoców!

Z pozdrowieniami -

Leszek Kulak

W ubiegłym roku cieszyliśmy się bogactwem owoców, ale w kilku poprzednich latach, niestety, zaskakiwały nas przymrozki i tylko część drzew, które zakwitły w nieco innym terminie, miało trochę owoców. Można spróbować temu zaradzić; nie zawsze

Flins wysoko na kamieniu

Dzień 30 marca przywitał nas piękną słoneczną pogodą, idealną do poprowadzenia czwartej wycieczki z cyklu „Marszbieg z Flinsem po Zdrowie”. Dwadzieścia dwie osoby, w tym dziewięć dzieci, pojechały bussem do Zakrętu Śmierci, skąd szlakiem żółtym wędrowały na Wysoki Kamień (1.058 m n.p.m.).

Na szlaku wiosenno-zimowym piechury podziwiali piękne formy skalne, rozpoznawali tropy zwierząt, na szczycie cudownie zachwycali widokami na Karkonosze i Góry Izer-

skie, a w schronisku - smakiem szarlotki domowego wypieku.

Droga powrotna szlakiem koloru czerwonego zaprowadziła nas do Szklarskiej Poręby Górnej, a konkretnie do dzielnicy Biały Jar, gdzie na Jagodowym Wzgórzu stoi najmłodsze Schronisko „Chatka Robaczka”, które od wiosny do jesieni służy turystom pieszym i rowerowym, zaś w sezonie zimowym - narciarzom (schronisko połączone jest trasami biegowymi z Polaną Jakuszycką).

Wędrując zaangażowali się także w akcję sprzątnięcia szlaków pod hasłem RECYKLING - TO SIĘ NAM OPLACA i w ramach wolontariatu wybierali puszki oraz nakrętki plastikowe.

Dziękuję paniom: Bogusi Frankiewicz i Janinie Dering - za przewodnictwo, uczestnikom - za chęć wędrowania i poznawania, a dzieciom i młodzieży - za niewyczerpane pokłady energii, radość i troskę o środowisko naturalne.

Nasze kolejne wycieczki: nr 5 - 27 kwietnia do Czech, i nr 6 - 1 maja w ramach MAJÓWKI W NADLEŚNICTWIE o godz. 9⁰⁰ wyprawa pod hasłem „Izerskie Wiedźmy, Trolle i szkodniki”. Zapraszamy! TF

Morsy międzynarodowe

Już prawie po sezonie, ale to nie znaczy, że zwalniamy tempo. Jako że morsowanie to aktywność zimowa, w ciepłe wiosenne dni będziemy zwiedzać i odwiedzać ciekawe okoliczne miejsca i atrakcje. Lubimy aktywnie spędzać czas i nie zamierzamy zwalniać tempa w sezonie letnim.

A skoro woda w Kwisie staje się coraz cieplejsza, postanowiliśmy kontynuować zwiedzanie u sąsiadów, oczywiście, wciąż nawiązując do naszych zimowych upodobań. Zaczęliśmy od wodospadu Černého Potoka nieopodal Hejnic (fot. obok). Najpierw jednak udaliśmy się spod Bazyliki Nawiedzenia Maryi Panny żółtym, a następnie zielonym szlakiem na skałkę Hajni Kostel,

z której rozpościerają się świetne widoki na dolinę rzeki Smědy, która po polskiej stronie granicy staje się

Witką. W drodze powrotnej odwiedziliśmy nasz główny cel wycieczki, czyli wodospad, w którym korzysta-

jąc z dogodnych warunków postanowiliśmy się wykąpać. Pogoda dopisała i wszystkim uczestnikom wyprawa miło zapadła w pamięć. Chcemy więcej i będzie więcej!

A skoro więcej, to w kolejny marcowy weekend pojechaliśmy do Harrachova, gdzie pyszni się wodospad na rzece Mumlavie (fot. z lewej). Tak nas urzekł nas swoim urokiem i wspaniałymi okolicznościami przyrody, że nie mogliśmy się powstrzymać przed zanurzeniem, zwłaszcza że woda była zimna jak diabeł!

Niedawno za sprawą Urzędu Miasta nasz wodospad został oznaczony znakiem „Uwaga Morsy”, by nikt nie miał wątpliwości, że zimą na wodospadzie królują Świeradowskie Morsy.

Jolanta Sergiejczuk

Kwisia w podróży

Wiosna nam się rozszalała, majówka za pasem, a Kwisia nadal bardzo lubi towarzyszyć świeradowianom w ich wędrowkach, żeby zobaczyć kawałek świata. Jeśli zatem ktoś z Państwa wybiera się gdzieś w Polskę/Europę/świat, proszę przyjść do Miejskiego Centrum Kultury, zabrać żabkę ze sobą (lub jakąkolwiek, która znajdzie się pod ręką wśród rodzinnych bibelotów) i sfotografować ją na tle zwiedzanych przez siebie atrakcji.

Zdjęcia wysyłamy mejlem na adres it@swieradowzdroj.pl - z dopiskiem **ŻABKA KWISIA W PODRÓŻY**. Najciekawsze uhonorowane zostaną upominkami i prezentacją na łamach „Notatnika”.

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI. Wydaje Gmina Miejska Świeradów-Zdrój. Druk - Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A. Nakład - 2.000 egz. Redaktor naczelny - Adam Karolczuk, tel. 661 784 827, notatnik@swieradowzdroj.pl

Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora (do ewentualnej wiadomości redakcji) oraz zdjęcia można składać również w sekretariacie Urzędu Miasta przy ul. 11 Listopada 35, tel. 75 78 16 489.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

N otatnik

T urystyczny

www.swieradowzdroj.pl

notatnik@swieradowzdroj.pl

NOTATNIK nr 5 (246) zostanie dostarczony do punktów kolportażu do 23 maja

Oddajmy hołd lotnikom

W sobotę 27 kwietnia wybieramy się po raz piąty do pomnika francuskich lotników, którzy 27 lat temu zginęli na zboczach Smedawskiej Góry, lecąc z pomocą humanitarną do Polski. Inicjatorem naszego wyjazdu jest Jan Kobiałko (na zdjęciu przy pomniku podczas jednego z poprzednich wyjazdów), który od 5 lat odwiedza to miejsce, zabierając ze sobą coraz więcej osób chcących oddać hołd poległym. Wyjazd autobusu o godz. 9⁴⁵ z parkingu przy ulicy Wyszyńskiego (nad szkołą). Należy mieć ze sobą dokument tożsamości, dobrze też będzie zaopatrzyć się w korony. W schronisku na Smědavi za 200 koron można całkiem przyzwoicie posilić się i ugasić pragnienie. Zgłoszenia przyjmuje Teresa Fierkowicz - tel. 665 733 443. Koszt przejazdu i ubezpieczenia pokryje Gmina, ze środków MCKAiPG Stacja Kultury.

Zanim udasz się na Single Track

Fot. Wojciech Kudera

Sezon rowerowy bezsprzecznie należy uznać za otwarty!

Wprawdzie sezon rowerowy trwa cały rok, lecz nie ma się co oszukiwać, wielu rowerzystów budzi się z długiego, zimowego snu, a wraz z nimi do życia powinien powrócić ich sprzęt. Tu pojawia się pytanie, w jaki sposób został zabezpieczony i przechowany przez okres zimowy?

Jeżeli był w dobrym stanie technicznym i przechowywany w suchym pomieszczeniu, to tak naprawdę wystarczy wykonać kilka prostych czynności, w przeciwnym razie może odmówić posłuszeństwa, a jazda po ścieżce może być uciążliwa - w konsekwencji nawet niebezpieczna.

W tym poradniku radzimy, jak przygotować rower, aby był w pełnej gotowości do jazdy i nie sprawiał niemiłych niespodzianek. Zajmiemy się czyszczeniem, smarowaniem i regulacją.

Po pierwsze, mycie - z wyczuciem

Trzeba to zrobić po każdym zawodach, na koniec sezonu, przed każdą wizytą w serwisie. Pamiętajmy, że dużo łatwiej zabrać się za to tuż po błotnistej jeździe niż kiedy błoto na nim zaschnie! Jedni w tym celu stosują, a inni odradzają myjkę ciśnieniową. Wiele zależy od tego, jak się jej używa. Powinno się ją stosować jedynie do czyszczenia ramy i unikać czyszczenia piast, okolic suportu, sterów, wszystkich elementów z łożyskami, żeby nie dostała się do nich woda z brudem, która przyspieszy proces eksploatacji i korozji części. W tym celu rekomendujemy wąż ogrodowy z specjalną szczotką przepływową, która ułatwi nam dojdzie do zabrudzonych zakamarków. Warto zaopatrzyć się w koncen-

trat/szampon do mycia, który pełni funkcję odtłuszczacza.

Po drugie, napęd

- kto smaruje, ten jedzie

Najlepszą metodą na czysty łańcuch jest „kąpiel” w odtłuszczaczu. Wystarczy wrzucić łańcuch do specjalnej myjki lub plastikowej butelki, którą zalewamy niedużą ilością ekologicznego odtłuszczacza i pozostawiamy na noc, następnie warto wysuszyć go i przedmuchać kompresorem. W tym czasie zajmijmy się kasetą i koronkami z przodu.

Szybszym sposobem są pianki w aerozolu dedykowane do czyszczenia łańcucha, których zastosowanie daje identyczny efekt, co powyższy, a bonusem jest czysty cały napęd. Trzecim sposobem jest nałożenie odtłuszczacza na szmatkę i przetarcie łańcucha.

Gdy łańcuch lśni jak nowy, należy go posmarować po kropelce na każde ogniwo, żeby smar wpłynął między blaszki i zniknął z jego powierzchni. Przed jazdą warto przetrzeć go do sucha po zewnętrznej stronie, aby nie łapał brudu, dobrze jest także dobierać smar w zależności od warunków, w których będziemy jeździć.

Przy czyszczeniu warto zwrócić uwagę na wyciąg łańcucha oraz na stan koronek. Po przejechaniu ok. 2-3 tys. km może być konieczna wymiana łańcucha i zębatek. Są to tylko orientacyjne wartości, ponieważ żywotność napędu w dużej mierze zależy od warunków i sposobu jeżdżenia.

Paweł Lech

Za miesiąc dokończenie artykułu, tymczasem informujemy, że przeglądy podstawowe roweru (regulacja przerzutek i hamulców, sprawdzenie i wyeliminowanie luzów, centrowanie kół sprawdzenie stanu zużycia napędu) zaczynają się od 60-70 zł (kompleksowe odpowiednio drożej).

Przeglądy wykonać można w Serwisie Lech Sport, ul. Wczasowa 11, tel. 693 239 263, w TOM SPORT, róg ul. Zakopiańskiej i Strażackiej oraz ul. 11 Listopada 7 (naprzeciw Orle- nu), tel. 607 766 412, oraz w BMS TREK przy ul. Źródlanej 12, tel. 517 416, 110.

(aka)

Z miotłą na singlu

6 kwietnia od godziny 9⁰⁰ do 12³⁰ trwała akcja sprzątania Single Tracka Zajęcznik. Uczestniczyli w nim mieszkańcy, burmistrz i radni, w sumie 15 osób (w tym czworo dzieci). Ekipa zgrabiła liście z ponad połowy trasy, pozbięła śmieci, a także udrożniła odpływy.

Serdecznie dziękuję wszystkim za udział w wiosennej akcji sprzątania Singla!

Organizator akcji Paweł Lech (na zdjęciu uchwycony w obiektywie sprzątający radny Paweł Mikołajczak)

WIOSNA 2019 - CENY BILETÓW JEDNORAZOWYCH		
SKISUN swieradow-zdroj	Kolei Gondolowej Świeradów-Zdrój (w zł)	
	NORMALNY	ULGOWY
	42	35
	35	30
	30	25
RODZINNY 2+2	130	
RODZINNY 2+3	160	
KARNET ROWEROWY 4x	100	